Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראָשען

היינט 10 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

№ 196 | Łódź, Niedziela 23 sierpnia 1931 r. | נײַנטער יאָהרגאַנג | לאָדז, זונטאג י׳ אלול תרצ״א | № 196

Adres Redakcij i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פעטריקאָווער 21, טעל. 224-71

„נייער פאָלקסבלאַט“ פערגרעסערט און אילוסטרירט!

די לעזער פון „נייעם פאָלקסבלאַט“ האָבען זיך פון לאַנג איבערצייגט, אז מיר קאַרגען נישט קיין מיה און מיטלען צו פערבעסערן אונזער צייטונג אין אַלע הינזיכטען, סיי אין רעדאַקציאָנעלער, סיי אין טעכנישער.

מיר קענען איצט קומען צו אונזערע לעזער מיט א בשורה, וועלכע וועט אָהן ספק אױפגענומען ווערען מיט דער גרעסטער צופרידענהייט.

נאָך א גרינדליכער טעכנישער און רעדאַקציאָנעלער צוגרייטונג, האָבען מיר בעשלאָסען ארויסצוגעבען אונזער צייטונג

אין א פערגרעסערטען פאָרמאַט און אילוסטרירט.

„נייער פאָלקסבלאַט“ וועט פון די נאָהענטסטע טעג אָן ערשיינען אין

10 זייטען טעגליך און 20 זייטען פרייטאג

גלייכצייטיג וועט יעדער נומער ברענגען

אַרייכען אילוסטראַציאָנס-מאַטעריאַל

די אַקטועלסטע בילדער און אילוסטראַציעס פון פאָליטישען און געזעלשאַפטליכען לעבען אין לאַנד און אין דער וועלט.

אינאיינעם מיט דער גרויסער

טעכנישער פערגרעסערונג און פערפיינערונג

פון אונזער רייך-אינפאָרמאַטיווער צייטונג פיהרען מיר אויך איין א גאַנצע רייה נייע זעהר

וויכטיגע, אינטערעסאַנטע און בעלעהרענדע אָפטיילונגען

דהיינו די אָפטיילונגען:

האַנדעל און מלאכה

פרוי און קינד

רעכט און לעבען (יורידישע ביילאַגע)

לאָמיר זיין געזונד (מעדיצינישע ביילאַגע)

די הומאָריסטישע אָפטיילונג

פון אונזער צייטונג וועט פערגרעסערט ווערען און ערשיינען יעדען פרייטאג אלס

בעזונדערע ביילאַגע

עס וועט אויך פערגרעסערט ווערען די אָפטיילונג פון

ספאָרט

פאַר דער לייטונג פון די אַלע אָפטיילונגען זענען אַנגאַזשירט געוואָרען ספּעציעלע פאַכמענערישע כוחות.

נישט קוקענדיג דערויף, וואָס די אויסגערעכנטע פערוואָלקאָמונגען פון אונזער צייטונג זענען פערבונדען מיט גרויסע הוצאות

15 גראָשען וועט דער פרייז פון „נייעם פאָלקסבלאַט“ בלייבען נישט געענדערט, בלויז **15 גראָשען**

מיר זענען טיף איבערצייגט, אז דער פערגרעסערטער און אילוסטרירטער „נייער פאָלקסבלאַט“ וועט פערטיפען די סימפּאַטיעס, וועלכע אונזער צייטונג געניסט צווישען דעם ברייטסטען לעזער-עולם און וועט אונז שאַפען פיל נייע פריינד און לעזער.

פרייטאג, דעם 21-טען אויגוסט 1931 (ח׳ אלול) איז נאָך לאַנגע און שווערע ליידען געשטאָרבען און דעם זעלבען טאָג צו קבורה געקומען מיין אונפערגעסליכע פרוי, מוטער, טאָכטער, שוויגערטאָכטער, שוועסטער, שוועגערין און טאַנטע

נ. ע. דבורה אשת ר׳ אברהם נ״י פוקס

בת ר׳ שמעון נ״י גליקסמאַן

(געוואוינט אויף זאַוואַדזקאַ 12)

אין עלטער פון 36 יאָהר

וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

די לוי׳ איז פאָרגעקומען פון צעגעלניאַנאַ 13 (פריהער 49).

שבועה דאורייתא.

מאָנטאג, דעם 24-טען שערפּען, 11 א זייגער פאַרמיטאָג וועט שווערען אין דער ווילקער שוהל דער זאַקען-פאַבריקאַנט פון פּאָמאַרסקאַ 4 און פאַבריק-אייגענטימער פון גדאַנסקאַ 133

ר׳ דוד גרינבערג מיט זיין זוהן **ישעיה**

לויט א פּסק-דין, וואָס איז ארויסגעגעבען געוואָרען דורך הרב ר׳ יוסף פיינער און אויך אונטערגעשריבען דורך זיין בורר ר׳ נח לעווין און ר׳ מאיר שאַליט צוליב א סכסוך מיט ה׳ י. ליכטענשטיין, לאָדז.

אַלע פאַבריקאַנטען, סוחרים און קליינהענדלער ווערען געבעטען בייצוואוינען די שבועה.

4554

פאַר מאַגענליידענדע

ראַבאַרבער-וויין, פעפּסין-וויין

אין פּרימאַ קוואַליטעט

צו בעקומען אין דער ווײַנהאַנדלונג פון

E SZYKIER

Północna 1, tel. 107-84

אויך צו בעקומען אין דער ווײַנהאַנדלונג א. ליזעראָוויטש 11 ליסטאָפּאַד (קאָנסטאַנטינער) 17

אחרי מחלה כבדה וממושכה גוע ויאסף אל עמיו ביום שבת ט׳ אלול יקירנו

נ. ע. מירון (מאיר) מאַרקוס

(אינזשינער) בשנת 23 לימי חייו.

הלוי׳ תהי׳ היום ביום א׳ פ׳ תבא, י׳ אלול בשנת תרצ״א בשעה 12 בצהרים מבית האבל ברחוב צגלנינה 25.

השרויים בצער עמוק

הוריו, אחיו, גיסיו ומשפחתו.

ד י ל י י ט ו נ ג

פון ערשטן ארטאדאקסישן לערער-אנשטאלט

„דרכי-נעם"

– אין –
פון גרשון אלי׳ ליסס לאדז

ערשטער „דורכי-נעם" קילינסקי 50, טעל. 215-26

צווייטער „דורכי-נעם" אל. 1 מאי 20, טעל. 200-43

מאכט בעקאנט, אז עס ווערען נאך אנגענומען איינ-שרייבונגען פון תלמידים אין אונזערע

פערגרעסערטע לעהר-אנשטאלטען

וועלכע זענען, ווי בעוואוסט, איינגעארדנט ערשטקלאַ-סיג אין אלע הינזיכטען. אויך ווערען שוין אנגענומען תלמידים-אנפענגער אין אונזערע

גן-ילדים׳ס

וואס ווערען געפיהרט דורך ספעציאליסטען-פעדאגאגען ערציהער. עס ווערט יעצט אויך פערגרעסערט און פערברייטערט די

מתיבתא לתלמוד ולהוראה

עס וועט טעטיג זיין א מתיבתא א׳, ב׳ און ג׳ ביי דער מיטווירקונג פון בעוואוסטע בעלי-הוראה. גלייכ-צייטיג זענען מיר מודיע, אז די

8-קל. גימנאזיאל-קורסען

קאנצעסיאנירט דורכ׳ן קוראטאריום ווערען יעצט פער-גרעסערט. עס וועלען טעטיג זיין די קלאסען IV, V און VI אונטער דער לייטונג פון בעקאנטע גימנאזיאל-פראפעסארען. אויך מאכען מיר בעקאנט, אז דער

פ ע נ ס י א !

פאר תלמידים פון דער פרעמד ווערט רעארגאניזירט און וועט זיין אין א ספעציעלען לאקאל אונטער דער לייטונג פון אנ׳אנגאזשירטען פאכמאן - ספעציאליסט. אויך קאנען אונזערע תלמידים געניסען פון דער

זומער-קאלאניע

וועלכע עקזיסטירט שוין ביי אונזער אנשטאלט דאס 2-טע יאהר, און געפינט זיך אין א פרעכטיגער געזונדער וואלד-געגענד. די תלמידים האבען אויף דער קאלאניע די בעסטע זארגפעלטיגע און ערציהערישע אויפזיכט.

איינשרייבונגען ווערען אנגענומען טעגליך פון 9 – 1 פארם. און פון 4—7 נאכמ.

די לייטונג.

7-קל. מענער-שולע z pr. szk. państw. פון

ש. שולדענריין

29 פאלודניאווע 29

עס גן-ילדים איז די געוואונשענע שולע פאר קינדער, וואס די עלטערן ווילען זיי געבען צוזאמען מיט וועלטליכע בילדונג א שטרענגע רעליגיעזע ערציהונג און גרינדליכע לעהרע אין תנ״ך, העברעאיש, ווי אויך אין תלמוד.

דאס לעהר פערסאנאל בעשטעהט פון די בעסטע פעדאגאגישע קרעפטען. אין פארברייטונגס-קלאס ווערען אנגענומען שילער פון 5 און א האלב יאהר אהן שום קענטניש.

איינשרייבונג טעגליך אין אלע קלאסען פון 9–2 און פון 4–6 נ״מ

היינט, זונטאג, דעם 23-טען אויגוסט ד. י., 2 א זייגער נאכמיטאג צום ערשטען טערמין קומט פאר די

גענעראל-פערזאמלונג

מיט פאלגענדען טאג-ארדנונג:

1) ערעפנונג;
2) וועהלען א פרעזידיום;
3) פארלעזען דעם פראטאקאל פון דער פריהערדיגער גענ.-פערזאמלונג;
4) פארלעזען און בעשטעטיגען דעם בעריכט פון דער פערוואלטונג;
5) פארלעזען דעם בעריכט פון דער רעוויזיאנס-קאמיסיע;
6) וואהלען פון א פערוואלטונג און רעוויזיאנס-קאמיסיע;
7) בעשטעטיגען דעם בודזשעט אויף 1931–32;
8) בעשטעטיגען דעם בודזשעט פון פארגענומענעם בוי פונ׳ם בנין פון בית יתומים.
9) פערשידענעס. פרייע פארשלאגען.

בעמערקונג: אינפאלס עס וועט נישט ערשיינען די גענוגענדע צאהל מיטגלידער צום ערשטען טערמין קומט פאר די גענעראל-פערזאמלונג צום צווייטען טערמין דעם זעלבען טאג פינקטליך 6 א זייגער אווענד און וועט גילטיג זיין ביי יעדער צאהל אנוועזענדע.

די פערוואלטונג
פון בית יתומים, זגערזשער 40.

ב״ה יום ה׳ תצא.

אזוי ווי עס געהען קלאנגען, דאס כוינער פלייש איז כשר אין לאדז, איז מען מודיע, אז דאס איז

נישט אונטער אונזער השגחה

און ביי וועלכען קצב מען וועט געפינען כוינער פלייש זאל מען וויסען, אז דאס איז נישט מיט אונזער השגח.

ועד הרבנים עם ועד הכשרות.

דעם ה׳ א. פוקס און פאמיליע צוליב׳ן טויט פון זייער אומפערגעסליכער

נ״ע דארא פוקס

דריק איך אויס מיין הארציגסטען מיטגעפיהל.

רחל. גליקסמאן.

DR. MED.

Haltrecht

ספעצ.-ארצט פאר הויט און געשלעכטס-קראנקה.,

נעהמט אן פון 8—10 פריה, פון 1—3 נאכמיטאג און פון 6 ביז 8.30 אווענד. זונטאג פון 9 ביז 12 בײטאג.

פיעטריקאווער 10

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע פרייזען.

אכטונג, דאמען!

דערמיט מאך איך בעקאנט מיין געעהרטע קונדשאפט, אז אין מיין

דאמען-שניידער-אטעליר

L. APPEL

ŁÓDŹ, GDAŃSKA 15
prawa oficyna, parter

איז אנגעקומען די נייעסטע הערבסט- און ווינטער-זשורנאלען

ס׳ווערען אנגענומען זעמטליכע בע-שטעלונגען צו צוגענגליכע פרייזען.

רעעלע בעהאנדלונג! פינקטליכע אויס-פיהרונג! פרובט און איבערציינט אייך!

מאשין-מצות

ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דינע ווי אויך מצה-מעהל. אייער-פערפעל און סוכארעס לויט קארלסבאדער סיסטעם

מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט-בע-קאנטע און פרישע געבעקסען פון אונזער איבעראל בעוואוסטער צוקערביע

ב. ווינבערג

38 פיעטריקאווער 38
:–: טעלעפאן 143-82. :–:

אכטונג! עס ווערען אויך ארויסגעגעבער פריהשטיקען, אווענד-ברויטען ווי אויך יארסקע מיטאגען

אכטונג, סוויטער- און טריקאטאזש-פאבריקאנטען

דערמיט מאך איך בעקאנט, אז איך בעזיץ די פערטרעטונג פון די בעקאנטע רומפערשלוסן „REOR", און האב שטענדיג אויף לאגער אנ׳ אויסוואהל פון אלע גרויסען און פארבען. גלייכצייטיג איז מען לאנג-יעהריג בעשעפט אויך פערזעהן מיט אלערליי אנדערע צודעטען צו פאבריקס-פרייזען. קומט איבערציינט אייך!

מיט אכטונג ה. אפעלבוים
פאלנאצנא 2. טעל. 142-92.

619

Masz przeprowadzkę
lub większy transport
TELEFONUJ
„AUTO-TRANSPORT"
184-70

Dr. Med.

M. Wajnberg

ספעציאל ארצט פאר נערווען-קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט.

ŻEROMSKIEGO 25 (פאנסקא)
טעל. 172-20

נעהמט אן פון 5 ביז 7 נאכמיטאג.

Dr. Gibiański

צוריקגעקעהרט

ספעציאל-ארצט פון לונגען- און הארץ-קראנקהייטען

פיעטריקאווער 24, טעל. 133-81

Lekarz-Dentysta

St. GELBERG

Zawadzka 14, tel. 108-33

צוריקגעקעהרט.

נעהמט אן פון 10–2 און פון 4–7 אווענד.

Dr. D. FRID

ספעצ. פאר אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען

Sienkiewicza 37, tel. 224-78

נעמט אן פון 9–11 פארמ. און פון 1–2 נאכמ.

מיר נעהמען אן אויף לוין

צו שערען און וועבען אויף אלע ברייטען פון גלאטע, קאלירטע און זשאקארד-שטוהלן

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY

Bracia Zajbert

w Łodzi, Sp. Akc.
Fabryka: SUWALSKA 6, tel. 210-53.

האנדעלס= קורסען

פאר ארטאדאקסישע יוגענד

פון לעהר-אנשטאלט פון

ד. פאסטערנאק

לאדז

פיעטריקאווער 18—פילסודסקיעגא 41

טעלעפאן 157-16.

מיר מאכען בעקאנט, דאס צום נייעם שול-יאהר 1931/32 ווערען געעפענט האנדעלס-קורסען ספעציעל פאר ארטאדאקסישע יוגענד קאנצעסיאנירט פון קוראטאריום.

דאס לעהר-פראגראם נעהמט ארום די אלע געגענשטאנדען וועלכע ווערען ווייטער אויסגערעכענט:

1) איינצעלנע און דאפעלטע בוכהאלטעריע
סיסטעם אמעריקאנער און איטאליענישער

2) פוילישע שפראך
3) קארעספאנדענץ
אין פויליש און דייטש
4) האנדעלס-רעכט
5) האנדעלס-לעהרע
6) ווארען-קענטניש
7) פרעמדע שפראכען
דייטש און ענגליש
8) ווירטשאפטס - געאגראפיע
9) סטענאגראפיע | 10) מאשין-שרייבען

די קורסען קומען פאר טעגליך פון 7–10 אוו. אין שול-לאקאל פון ד. פאסטערנאק, לאדז, פיעטריקאווער 18 — פילסודסקיעגא 41, טעל. 157-16. אינפארמאציעס און איינשריי-בונגען אין שול-קאנצעלאריע טעגליך פון 11–1 און פון 5-8.

מיט אכטונג די לייטונג.

בעקאנטמאכונג.

דערמיט מאכען מיר בעקאנט די ג׳ קונדשאפט, דאס צום אנקומענדען סעזאן פון באלווע, האבען מיר געעפענט א גרויסע דאמף-פאבריק מיט נייעסטע טעכנישע איינריכטונגען א. נ. „KAIRO", וועלכע גיט ארויס כאלווע פון בעסטען קוואליטעט. רעעלע בעהאנדלונג.

Parowa Fabryka Tureckiej Chałwy
i Oleju Tachikowego
„KAIRO"
ŁÓDŹ, ANDRZEJA 80, TEL. 207-33

פ. ט. פערטרעטער ווערען געזוכט.

4586

קוראטאריום פון די

בית-יעקב-שולען

— אין לאדז —
שרודמיעסקא 32
(פריהער צעגעלניאנא 3)

דאס קוראטאריום פון די בית יעקב-שולען אין לאדז מאכט בעקאנט, אז פון נייעם לערן-יאהר אן ווערט געעפענט אינ׳ם שול-לאקאל (ש ר ו ד מ י ע ס ק א 32) טעל. 170-28

א העכערע לערן-אנשטאלט

מיט א רייך לערן-פראגראם פון יודישע און וועלטליכע לימודים, פאר די קינדער, וואס האבען געענדיגט די 7-קלאסיגע עלעמענ-טאר-שול פון בית יעקב און ווילען זיך ווייטער פערפולקומען אין יודישער און וועלטליכער בילדונג.

עס ווערען אויך געעפענט — האנדעלס-קורסן

מיט א פולשטענדיג לערן-פראגראם פון א האנדעלס-שול, וואס וועט ארומנעהמען אלע לימודים פון דער האנדעלס-וויסענשאפט.

גלייכצייטיג זענען מיר מודיע, אז אין דער פרעבעל-שול און אין די פארמיטאג- און נאכמיטאג-שולען און אויך אויף די אווענד-קורסען, זענען נאך פערבליבען א בעגרענעצטע צאהל פלעצער.

די איינשרייבונגען האבען זיך אנגעהויבען און קומען פאר יעדען טאג פון 10 ביז 2 נאכמיטאג און פון 5 ביז 7 אווענד, אין דער שול-קאנצעלאריע

„בית יעקב" איז די איינציגע רעליגיעזע מיידעל-שולע, וואס שטעהט אונטער דער השגחה פון „אגודת ישראל".

דאס קוראטאריום פון די בית-יעקב-שולען אין לאדז.

גרויסע קאנפערענץ ביים פרעמיער

וועגען קריזיס און ארבייטסלאזיגקייט

ווארשא, 22. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). די קאמיסיע, וועלכע איז צונויפגעשטעלט געווארען דורכ'ן פרעמיער־מיניסטער און האט געהאט די אויפגאבע צו פארשען די סיבות פון קריזיס און ארבייטסלאזיגקייט, האט נעכטען פארגעשטעלט איהרע פארשלאגען וועגען לינדערען די ארבייטסלאזיגקייט.

די ארבייטען פון דער קאמיסיע בעציהען זיך: אויף צו פערגרעסערן די צאהל ארבייטענדע און צו פערברייטערן די הילף פאר ארבייטסלאזע.

די קאמיסיע האט פארגעלעגט אפצושאפען די איבערשעה'ן, פערקירצען דעם ארבייטס־טאג און ארבייטען נאר פינף טאג אין וואך.

די קאמיסיע האט אויך איינגעזעהען אז אויף פיל ערטער, וואו ס'דארף ארבייטען מאנספערשוינען וואס האבען צו דערנעהרען פאמיליעס ארבייטען מינדעריעהריגע און פרויען.

די קאמיסיע האט אויך אויסגעארבייט א פראיעקט וועגען פערגרעסערן די אונטערשטיצונג פאר ארבייטסלאזע, ס'ווערט ארגאניזירט א ברייטע לעבענס־מיטעל אונטערשטיצונגס־אקציע די קאמיסיע האט אויך אנגעוויזען פינאנצען צו נעהמען די מיטלען אויף דער דאזיגער אקציע.

* * *

ווארשא, 22. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). פרעמיער פריסטאר איז נעכטען אויפגענומען געווארען דורכ'ן מלוכה־פרעזידענט וועלכער איז צוריקגעקומען פון זספאלא. דער פרעמיער האט רעפערירט פאר'ן מלוכה־פרעזידענט די פינאנציעלע לאגע און די פראיעקטען וועגען קאמף מיט ארבייטסלאזיגקייט.

דינסטאג קומט פאר ביים פרעמיער א גרויסע קאנפערענץ וועגען לינדערען די ארבייטסלאזיגקייט. אין דער קאנפערענץ וועלען אנטייל נעהמען אנ'ערך הונדערט פערזאן פון ווירטשאפטליכע און געזעלשאפטליכע קרייזען, די דיסקוסיע וועט געפיהרט ווערען ארום די פארשלאגען פון דער ספעציעלער קאמיסיע צו בעקעמפען די ארבייטסלאזיגקייט.

סאוויעטען אונטערהאנדלען מיט פוילען

וועגען א נייטראליטעטס־אפמאך

ניו־יארק, 22. (ספ. טעל.) דער „טשיקאגא טריבון" מעלדעט אז די סאוויעטיש־פראנצויזישע אונטערהאנדלונגען, וועלכע ווערען געפיהרט אין פאריז, זענען געגאנגען פאראויס. בקרוב זאל אונטערגעשריבען ווערען אנ'אפמאך אויפ'ן גרונד פון וועלכען ביידע מלוכות זאלען זיך אפזאגען פון מלחמות.

דער דאזיגער אפמאך זאל דערגענצט ווערען דורך א ספעציעלען נייטראליטעט־אפמאך צווישען פוילען און ד יסאוויעטען.

לויט דעם „טשיקאגא טריבון" האבען זיך די אונטערהאנדלונגען צווישען פוילען און די סאוויעטען וועגען דעם ענין שוין אנגעהויבען.

גרויסע שלאכט אין קובא

צווישען אויפשטענדיגע און רעגירונגס־מיליטער

האוואנא, 22. (ספ. טעל.) די קאמפען אין קובא דויערען ווייטער

צווישען רעגירונגס־מיליטער און די אויפשטענדיגע איז פארגעקומען א בלוטיגע שלאכט. לויט די אפיציעלע קאמוניקאטען האט געזיגט דאס רעגירונגס מיליטער. די אויפשטענדיגע האט מען פערטריבען פון דער שטאט גיראַרא. די צוקלאפטע מחנות פון די אויפשטענדיגע זענען אנטלאפען קיין טאנדויט. דארט זענען זיי ארומגערינגעלט געווארען דורכ'ן רעגירונגס־מיליטער. מען שאצט אז די אויפשטענדיגע האבען פערלוירען פינף הונדערט מאן.

די דאזיגע שלאכט איז געווען די בלוטיגסטע זינט דער אויפשטאנד איז אויסגעבראכען. דאס רעגירונגס־מיליטער האט זיך בענוצט מיט קריגס־שיפען, ארטילעריע, און עראפלאנען. די שיף, וואס האט געפיהרט פון אמעריקא פערשטארקונגען פאר די אויפשטענדיגע איז באמבארדירט געווארען פון דער לופט און איז אונטערגעגאנגען.

אין די רעגירונגס־קרייזען האלט מען אז נישט געקוקט אויף דעם זיג, איז דער אויפשטאנד נאך נישט ענדגילטיג אונטערדריקט און עס וועלען נאך פארקומען שווערע קאמפען, ביז איצט האט די פרעסע גאר נישט געטארט שרייבען וועגען די קאמפען, נאכ'ן זיג פון רעגירונגס־מיליטער האט מען דעם פערבאט אפגעשאפט.

——=):o:(=——

ארעסטירט פריוואט־דיסקאנטערען

פאר נעהמען ליכווע־ציניזען

ווארשא, 22. (טעלעפאניש). אויף דער פעראָרדנונג פון דער פראקוראטור זענען ארעסטירט געווארען צוויי יודישע פריוואט־דיסקאנטערען יעקב רידעל און קאפלאוויטש, וועלכע האבען גענומען ליכווע־ציניזען פאר בארגען געלד. רידעל האט גענומען 3 פראצענט א חודש און קאפלאוויטש האט גענומע זטאג־ציניזען וועלכע האבען אויסגעמאכט... 21 פראצענט.

פראפ. ווייצמאן זאל פאהרען קיין דרום־אפריקא

בערלין, 22 (י.ט.א.) „יודישע רונדשוי" איז מודיע, אז די ציוניסטישע עקזעקוטיווע האט זיך געווענדעט צום פראפ. ווייצמאן און איהם פארגעלעגט צו פאהרען קיין דרום־אפריקא אין די ענינים פון קרן היסוד.

פראפ. ווייצמאן זאל האבען מסכים געווען, נאר אפיציעל איז נאך די ידיעה נישט בעשטעטיגט.

קיין אמעריקא מיט אנ'אעראפלאן

פליהען דייטשע לופט־פליהער

בערלין, 22 (ספ. טעל.) היינט זענען אפגעפלויגען איבער'ן אקעאן 2 דייטשע לופט־פליהער מיט א פארטוגאלישען פאסאזשיר.

די דייטשע פליהער פליהען אויף דעמזעלבען עראפלאן, וואס לעווין איז בשעתו געקומען פון אמעריקא און דער ערצפלאן איז דעמאלס פערקויפט געווארען אויף א ליציטאציע אין בערלין.

רעוויזיעס און ארעסטען צווישען קאמוניסטען אין ווארשא

ווארשא. 22 (טעלעפאניש). היינט ביינאכט זענען פארגעקומען גרויסע רעוויזיעס און ארעסטען צווישען קאמוניסטען אין ווארשא. די דאזיגע ארעסטען שטעהען אין צוזאמענהאנג מיט דער אקציע, וואס די קאמוניסטען האבען געגרייט געגען דעם נייעם רעגולאמין פאר פאליטישע ארעסטירטע.

שוידערליכער מארד פון א יוד אין לובלין

שטערבליך פערוואונדעט די געוו. כלה און דערהרג'עט איהר פאטער

לובלין, 22. (טעלעפאניש). די גאנצע שטאט איז דא שרעקליך אויפגערודערט צוליב א שוידערליכען מארד, וועלכער איז דא פארלאפען פרייטאג איבדערפריה.

אויף ארכידאקאנסקי גאס וואוינט דער געוועזענער שוסטער דוד קופערבערג מיט זיין פרוי און זיי ן23 יעהריגע טאכטער חנה. די לעצטע האט א לענגערע צייט אנגעהאלטען נאהנטע בעציהונגען מיט'ן קצב ישראל גאלדבערג. לסוף האט זי אבער מיט איהם איבערגעריסען און גאלדבערג האט בעשולדיגט דעם מיידעלס טאטען אז ער האט דערצו דערפיהרט.

פרייטאג איז גאלדבערג אריין אין דער וואוינונג פון די קופערבערגס און אויף א מערדערליכען אופן זיך געווארפען אויפ'ן פאטער פון זיין געוועזענער כלה או זמיט א מעסער איהם געמאכט 16 וואונדען, דער אלטער קופערבערג איז אויסגעגאנגען אין בלוט.

נישט בעגנוגענדיג זיך מיט'ן דאזיגען קרבן האט גאלדבערג גענומען נאכיאגען זיין כלה, וועלכע איז ארויסגעלאפען פון שטוב אין גאס אריין, ער האט זי אנגעיאגט אויף גראדיקע גאס און זי מיט'ן זעלבען מעסער שטערבליך פערוואונדעט.

דעם מיידעלס מוטער, וועלכע האט געוואלט אפ ראטעווען איהר מאן און טאכטער האט ער אויך פערוואונדעט מיט'ן מעסער.

צופעליג איז אנגעלאפען דער פאליציי־אגענט זיבנער, וועלכער האט דעם מערדער ענטוואפענט און ארעסטירט.

סימפאניע פון געפיהל, טרוימען און ליבע אין קלאנג - פילם - מייסטערווערק א. נ.:

מייז זונעלע

זיסע איבערלעבונגען פון צוויי ליבהאבער פון פערשידענע געזעלשאפטליכע שיכטען, אבער נאהענטע מיט זייערע הערצער.

אין די הויפטראלן דאס אונפערגעסליכע – פאר אקטיארען פון מייסטערווערק – „דער מלאך פון דער גאס"

Janett Gaynor i Charles Farrell

אנהויב אין געוועהנליכע טעג 5 נאכמיטאג שבת, זונטאג און יום־טוב 3 בייטאג

פאפולערע פרייזען.

אויפ'ן 1-טען סעאנס 50 גר. און 1 זל. דער זאל איז מעכאניש ווענטילירט.

ווערקשטעט פון **שירמס** און שפאציר־שטעקענס

ס. פייגענבוים

לאדז, נארוטאוויטשא 19

עמפפעהלט אין א רייכען אויסוואהל פון קאלירטע דאמען־ און מענער־שירמס און שטעקנס צו קאנקורענץ־פרייזען

נעמט אן אלערליי רעפעראטורן פון שירמס און שטעקנס

די חנהלה פון די 7-ק לאסיגע שולען **קאצענעלזאן־נהומאב** איז מודיע דאס פון נייעם שול־יאר אן, ד. ה. פון 1/9 1931 (י"ט אלול) ווערען די שולען רעארגאניזירט און ס'קומען פאר פאלגענדע ענדערונגען:

7-קלאסיגע שולע אויף דער נאר־לודקא 8. טעלעפאן 177-01 (צווישען נאוואמיעסקא און ווכאדניא) וויר געענדערט אין א **מענער־שולע** אז נעמט אן אין אלע קלאסען (אדו.) נאר אינגלעך פון 5½ ביז 15 יאהר

פאר די אינגלעך פון ארט־דאקסישע עלטערן עגוזמטירט **א רעליגיעזער־חדר** וואו ס'ווירד געלערנט דורך די בעסטע מלמדים גרינדליך **חומש, רש"י, פסוק, גמרא ותוספות** אין הדר ווערען אנגענומען אינגלעך פון 4 ביז 15 יאה'.

אין די פרעבעל־שולע (שפיל־שולע) און אין ערשטען אפטייל קענען אויך אויפג. ווערען מיידלעך פון 3—7 יאהר

7=קלאסיגע **שולע** אויף דער פאמארסקא 20. טעלעפאן 183-40 ס'הערען אין דעם פארגרעסערטען לאקאל נעפענט די קלאסען IV. III. II. I. C. B. A. (א־דזיאלען 1 ביז'ן VII) פיר **קנאבען און מעדכען** אין שול צוואנג־עלטער פון 7—15 יאהר

א ספעציעלער פארבערייטונגס - קלאס פיר ענטוויקעלטע קינדער פון 5½ ביז 7 יאהר

ביי דער שולע ענג. א מוסטערהאפטע **פרעבעל־שולע** (שפיל־שולע) פיר קינדער אהן אונטערשייד פון ענטוויקלונג פון 3½ ביז 7 יאהר

די פרעבעל־שולע ווירד געפיהרט אין דער **פוילישער אונטערריכטס־שפראך** לויטן סיסטעם פון פראפעס. מאנטעסארי מיט מוזיק און ריטמיק.

פיר פיזיש שוואכע קינדער ווי אויך פיר אונבעמיטעלטע עגזיסטירט א נאכמיטאג־שולע ביז 50% בילינער. נאכמיטאג פרעבעל־שולע.

וויכטיגע בעמערקונג!

1) די 7-קלאסיגע שולע און רעליגיעזער חדר אויף דער גאס נאר־לודקא 8 (בײַ נאוואמיעסקא) איז די געוואונשענע אנשטאלט פיר די עלטערן, וועלכע בלאנגשען צווישענצוויי וועלטען און זוכען צו פאראייניגען די מאדערנע וועלטליכע בילדונג אין ערציהונג מיט'ן אירישן רעליגיעזען חדר ד. ה. לטורי קודש מימלמודי חול.

2) די שולע ערלעדיגט פאר די עלטערן דאס איבערטראגען די קינדער פון אנדערע שולען, ווי אויך אלע פארמאליטעטען לגבי דער שול־מאכט (רויטע און אנדערע ווערזוואניעס).

די קאנצעלאריע פון דער שולע אויף פאמארסקא 20 אין טעטיג פון 5 ביז 8 אח. גארלודקא 8 " " " " 12 " 2 נ.מ.

קוראטאריום פון די בעראכאוו־שולן

ס'ווערן נאך אנגענומען איינשרייבונגען פון קינדער אין עלטער פון 6 יאר אן

באראכאוו־שול שרודמיעסקא 7 פון 6 ביז 7.30 אינאווענט.

פרץ־שול פל. קאשטשעלני 4 פון 10 ביז 12 פארמיטיק.

פון קינדער פון 4 יאר אן אין **קינדער־היים א.נ. פון י. שורעק** פל. קאשטשעלני 4 פון 10—12 פארם.

גאסטראלען פון דער **ווילנער טרופע**

XVI יאר — XVI יאר

15-יעריקער יובל־טורנע אנפ. מ. מזאה

לאדזשער שטאט־טעאטער

די לעצטע גאסטראל־וואך!

היינט זונטאג, 9 א זייגער אין אווענד

„200.000"

(דאס גרויסע געווינס)

פאלקס־שפיל אין 4 אקטען ∴ פון שלום עליכם

200,000 200,000 200,000 200,000 200,000 200,000

רעזשי: י. ראטבוים דעקאר. און קאסטיומען: אנדזשיי פראנאשקא מוזיק: ה. כאז. דיריגירט: דוד ביינעלמאן. לידער־טעקסטן: מ. בראדערזאן. טענץ: לאה ראטבוים

GIMNAZJUM HUMANISTYCZNE MĘSKIE

I. KACENELSONA

(z prawami gimnazjów państwowych)

Śródmiejska 5, tel. 151-79

אנמעלדונגען פון נייע שילער נעמט אן די קאנצעלאריע טאג־טעגליך פון 11 ביז 2 און פון 5 ביז 7 נאכמיטאג.

פון מיטוואך, דעם 26-טען, ווערט דאס גימנאזיום איבערגעטראגען אין דער נייער געביידע,

זאוואדזקא 43

די דירעקציע.

קריטישע לאַגע אין ענגלאַנד

מאַקדאָנאַלדס רעגירונג קאָן פאַלען. — די אָפּאָזיציע וויל איינס און די אַרבייטער ס'צווייטע. — דער דעפיציט וואַקסט דערווייל

לאָנדאָן, 22. (ספּ. טעל.) אומגעריכטערהייט האָט זיך אין מיטעלפּונקט פון אייראָפּעאישען אינ־טערעס אַוועקגעשטעלט דער שאַרפער פינאַנציעלער קריזיס אין ענגלאַנד. דער עקזעקוטיוו פון דער לייבאָר־פּאַרטיי האָט געגעבען דער רעגירונג פריי־העגד, דער גענעראַל־ראַט פון די טרעד־יוניאָנען וועט נאָך געניי אַרומרעדען די פאָרשלאַגען פון דער רעגירונג.

וואָס האָט די רעגירונג בעשלאָסען? דאָס איז נאָך דערווייל געניי נישט בעוואוסט. בעוואוסט זענען דערווייל בלויז די פאָרשלאַגען מיט וועלכע די קאָ־מיסיע פון פינף מיניסטאָרען איז געקומען צום קאַ־בינעט.

עס ווערט געפּלאַנט איינצופיהרען אַנ'אַלגע־מיינעם צעהן־פּראָצענטיגען אַריינפיהר־צאָל אויף פאַבריקאַטען, האַלב־פאַבריקאַטען און שפּייז־פּראָדוק־טען. אויב דער אימפּאָרט זאָל בלייבען דערזעלביגער ווי ביז איצט דאַרף דאָס אַריינברענגען לויט די אויס־רעכנונג פון דער קאָמיסיע אַ הכנסה פון 45 מיליאָן פונט.

עס ווערט געפּלאַנט, אַז אין משך פון נאָהענ־סטער יאָהר זאָל די רעגירונג צאָהלען בלויז פּראָ־צענטער פון די אינערליכע חובות פון דער מלוכה, אָבער אָפּשטעלען די צאָהלונגען אויפ'ן קרן.

עס זאָל איינגעפיהרט ווערען אַנאיינמאָליגער שטייער אויף פעסטע הכנסות — פון כלעריי ווערט־פּאַפּירען, רענטעס א.א.וו. וואָס זענען געזיכערט דורך דער מלוכה ווי אויך פון אַלע הכנסות, וואָס זענען גרעסער איידער 500 פונט אַ יאָהר. דער שטייער דאַרף אויסמאַכען 2 שילינג פון יעדען פונט. בסך הכל דאַרף דאָס אַריינברענגען פון 70 ביז 80 מיליאָן פונט.

מיט אַ בעזונדערען אינטערעס איז דערוואַרט געוואָרען די שטעלונג פון דער רעגירונג אין דער פראַגע וועגען אַרבייטסלאָזע פערזיכערונג. די הוצאות פון אַרבייטסלאָזען־פאָנד זענען מיט 90 מי־ליאָן פונט העכער איידער די הכנסות, כדי צו דעקען דעם דאָזיגען דעפיציט האָט די מלוכה־קאַסע צוגע־צאָהלט 35 מיליאָן, דאָס איבעריגע ווערט גע־באָרגט. די פּאַרלאַמענטאַרישע קאָמיסיע האָט גע־פאָדערט צו פערקלענערען די גרויס פון די אונטער־שטיצונגען, ווי ס'ווייזט אויס האָט די קאָמיסיע פון פינף מיניסטאָרען דאָס אָפּגעוואָרפען, דאַ־געגען האָט זי בעשלאָסען צו העכערען דעם אָפּ־צאָהל אויפ'ן אַרבייט און פאָנד, וואָס ווערט געגומען פון די אַרבייטער און אונטערנעהמער ס'איז אויך בעשלאָסען געוואָרען אויסצושפּרייטען די פליכט פון אַרבייטסלאָזע־פערזיכערונג אויף אַ ריי נייע קאַ־טעגאָריעס אַרבייטער און אָנגעשטעלטע, צווישען וועלכע די אַרבייטסלאָזיגקייט איז פערהעלטניסמע־סיג אַ קליינע (באַנק־אָנגעשטעלטע, מלוכה־בעאַמ־טע, קאָמונאַלע בעאַמטע, אייזענבאַהן־אַרבייטער א. אַ. וו.).

אַ מעהר דעמאָנסטראַטיווע איידער אַ פּראַקטי־שע בעדייטונג האָט דער בעשלוס פון דער רעגי־רונג צו פערקלענערען די פּענסיעס, וועלכע עס בע־קומען די מיניסטאָרען.

לאָנדאָן, 22. (ספּ. טעל.) ווי מיר ווערען געוואָר, זענען בעת די אונטערהאַנדלונגען ענטשטאַ־נען ערנסטע שוועריגקייטען, די קאָנסערוואַטיסטען פאָדערען אומבעדינגט גרויסע אָפּשפּאָרונגען, זיי־ער פאַרשטעהער האָט דערקלערט מאַקדאָנאַלד'ן: „מיר וועלע זטון אַלץ, כדי מעגליך צו מאַכען אַ צוזאַמענאַרבייט, וועלכע איז נויטיג צוליב דעם איצטיגען קריזיס. מיר האַלטען, אַז ס'זענען נויטיג אָפּשפּאָרונגען, אָבער מיר מיינען אַז די קרבנות, וואָס מוזען אין צוזאַמענהאַנג דערמיט געבראַכט ווע־רען דאַרפען איינגעטיילט ווערען צווישען פערשי־דענע קלאַסען או ונישט אַ־אָפּגעוואָרפען ווערען באָר אויף איין קלאַס".

אויף איינפיהרען אַ 10־פּראָצענטיגען צאָל־טאַריף זענען די קאָנסערוואַטיסטען פערשטייט זיך, מסכים.

די ליבעראַלען פערנעהמען דיזעלביגע שטע־לונג ווי די קאָנסערוואַטיסטען, זיי זענען אָבער גע־גען דעם צעהן־פּראָצענטיגען צאָל־טאַריף.

די פאָרשטעהער פון די טרעד־יוניאָנען האָבען בעת דער געמיינזאַמער קאָנפערענץ געוואָרענט די רעגירונג, אַז זיי וועלען נישט מסכים זיין אויף קיין שום קירצונגען פון די סאָציאַלע לייס־טונגען. זיי וועלען אויך נישט געבען זייער הסכם צו קיין שום לוין־קירצונגען, די פראַגע וועגען דעם צעהן־פּראָצענטיגען לוין־טאַריף וועט בעשליי־סען דער קאָנגרעס פון די טרעד־יוניאָנען.

עקסלעבען, 22. (ספּ. טעל.) דער פיהרער פון די ענגלישע קאָנסערוואַטיסטען באַלדווין איז עקסטרע אַרויסגערופען געוואָרען קיין לאָנדאָן.

לאָנדאָן, 22. (ספּ. טעל.) די לאַגע פון דער ענגלישער רעגירונג איז זעהר אַ קריטישע. ס'איז פערהאַן אַ טעאָרעטישע מעגליכקייט, אַז מאַקדאָ־נאַלדס רעגירונג זאָל דעמיסיאָנירען. פּראַקטיש איז אָבער נאָך ווייט דערפון, ווייל מאַקדאָנאַלד וויל זיך שאַפען אַ מעהרהייט פון פּאַרלאַמענט מיט די לי־בעראַלען און קאָנסערוואַטיסטען, ווען אַפילו אַ טייל פון דער לייבאָר־פּאַרטיי זאָל שטימען געגען דער רעגירונג.

וועגען נייעם פּראָיעקט בנוגע באַדען-בעזיץ אין א"י

ירושלים, 22 (י.ט.א. טעלעגראַפיש) ד"ר אַרלאָזאָראָוו האָט אָפּגעהאַלטען די ערשטע קאָנפערענץ מיט טשענסעלאָרען וועגען נייעם פּראָ־יעקט בנוגע באָדען-בעזיץ.

בעריכט פון ציוניסטישען עקזעקוטיוו

ציריך, 22 (יט"א טעלעגראַפיש) די ציו־ניסטישע עקזעקוטיווע האָט פערעפענטליכט אַ קאָ־מוניקאַט אין וועלכען עס געפינט זיך אַ בעריכט פון די לעצטע בעראַטונגען.

רעוויזיע פון האַלסמאַנס פּראָצעס

ווין, 22 (יט"א טעלעגראַפיש) די פּראָ־קוראַטור איז ווייטער בעשעפטיגט מיט צוגרייטען די רעוויזיע פון האַלסמאַנס פּראָצעס. עס זענען פערהאַן אויסזיכטען, אַז האַלסמאַן זאָל בעפרייט ווערען.

רומענישער פּרינץ אין וואַרשא

וואַרשאַ, 22 (טעלעפאָניש) דער רומע־נישער פּרינץ ניקאָלאַי, וועלכער איז דאָנערשטאָג געקומען צופליהען קיין וואַרשאַ, איז אָפּגעפאָהרען אין שלאָס. ווי ער האָט געוואוינט אַלס גאַסט פון מלוכה פּרעזידענט. נעכטען איז ער אויפגע־שטאַנען 6 פריה און אָפּגעפאָהרען אויפ'ן מילי־טערישען פליה-פעלד, ווי ער האָט פערברענגט עטליכע שעה.

במשך פון נעכטיגען טאָג איז פּרינץ ניקאָלאַי אויפגענומען געוואָרען דורכ'ן מאַרשאַל פּילסודסקי.

נעכטען איז דער פּירשט אַרויסגעפאָהרען קיין קראַקאַ, פון וואַנען ער וועט צוריקפאָהרען קיין רומעניען.

ווען וועט פאָרקומען אַ סעסיע פון סיים?

וואַרשאַ, 22 (טעלעפאָניש) לויט די קלאַנ־גען, וועלכע זענען כסדר אַרומגעגאַנגען אין די פּאָליטישע קרייזען האָט איצט, סוף אויגוסט גע־זאָלט פאָרקומען אַנ'אויסערגעוועהנליכע סיים-סעסיע.

הגם די סעסיע איז ביז איצט נישט גערופען געוואָרען, פערנעמט מען זיך נאָך אַלץ אין געוויסע אָפּאָזיציאָנעלע קרייזען מיט פערשידענע בויך-ספקות: ווען און צוליב וואָס וועט גערופען ווערען די אויסערגעוועהנליכע סיים סעסיע. דער נעכטיגער „וויעטשור ווארשאַווסקי" מעלדעט, למשל, אַז אין די נאָנטסטע טעג דאַרף די פראַגע ענדגילטיג בע־שטימט ווערען אויף אַ בעראַטונג פון מאַרשאַל פּילסודסקי, סיים-מאַרשאַלעק שוויטאַלסקי און פּרעמ־יער פּריסטאָר. די דאָזיגע צייטונג מעלדעט אָבער גלייכצייטיג, אַז ס'איז מעגליך אַזאַ סעסיע זאָל בכלל נישט פאָרקומען. דאַן וואָלט דער סיים גערו־פען געוואָרען אין דער בעשטימטער צייט — אין אָקטאָבער — אויף אַ געוועהנליכע סעסיע.

נישט ערלויבט היינטיגע אַראַבישע דעמאָנסטראַציעס

ירושלים, 22 (י. ט. א. טעלעגראַפיש). די ארץ-ישראל-רעגירונג האָט פערבאָטען די אַראַ־בישע דעמאָנסטראַציעס, וואָס זענען בעשטימט געוואָרען אויף דעם 23 אויגוסט.

ירושלים, 22 (י. ט .א. טעלעגראַפיש). נעכטען איז פאָרגעקומען אַנ'אָפּשיד-טיי לכבוד טשענסעלאָרן מיט די פיהרער פון אגודת ישראל. טשענסעלאָר האָט פערזיכערט, אַז קיין אַראַ־בישע דעמאָנסטראַציעס וועלן נישט דערלאָזען ווערען.

ווער הייסט בידערמאַן?

דער האָט אַ האָפנונג אויף אַ מיליאָנען-ירושה

וואַרשאַ, 22. (טעלעפאָניש). דאָס אויסערן־מיניסטעריום טיילט מיט אַז אין לייפּציג איז גע־שטאָרבען נ"ע. געוויסער דוד בידערמאַן, וועלכער האָט געלאָזען אַ ירושה פון עטליכע מיליאָן דאָלאַר. בידערמאַן איז געבוירען געוואָרען דעם 30־טען סעפּטעמבער 1869 אין ביעלסק, זיין פאָטער האָט געהייסען הערש, זיין מוטער ביילה, פון הערהיים אַראָן.

ביז איצט האָט זיך געוועגדעט וועגען דער ירושה, נאָר אַ געוויסע פרוי פאַני פּרעזער, אַ ליט־ווישע בירגער'ין, וועלכע איז אַ ברודער־טאָכטער פון פערשטאָרבענעם. די פּראַיבטערעסירטע ביר־דערמאַנס דאַרפען זיך דירעקט ווענדען צום פּויליי־שען קאָנסול אין לייפּציג. דעם אַדרעס קען מען זיך דערוויסען אין רעדאַקציע.

דעם רויב-אָנפאַל אין דאָמבראָווע

האָט אויסגעפיהרט אַ באַהן-קאַסיר

בענדין, 22 (טעלעפאָניש) דאָ איז אַרעס־טירט געוואָרען דער באַהן-קאַסיר ראָמאַן בענדאַר־סקי, וועלכער ווערט בעשולדיגט, אַז ער מיט 4 שותפים האָבען אויסגעפיהרט מיט 8 טעג צוריק דעם אָנפאַל אויף דער באַהן-קאַסע אין דאָמבראָווע און צוגערויבט 60 טויזענד זלאָטעס. ביי בענדאַר־סקי'ן האָט מען געפונען 10 טויזענד זלאָטעס.

ווידער אַ גרויסער שטורם איבער לובלין

לובלין, 22 (טעלעפאָניש) היינט איז אַריבער איבער לובלין אַ גרויסער שטורם מיט אַ שלאָקס רעגען, וועלכע האָבען אָנגעמאַכט גרויסע שאָדענס. די פייערלעשער זענען אַרויסגערופען געוואָרען 15 מאָל — מייסטענס צו פערגאָסענע קעלערס פון דער שטאָטישער אָרימקייט.

—=[][][]=—

אויסערן-מיניסטער זאַלעסקי ביים מאַרשאַל פּילסודסקי

וואַרשאַ, 22. (טעלעפאָניש). אין צוזאַמענ־האַנג מיט דער נאָהענטער סעסיע פון פעלקער־ליגע האָט דער מאַרשאַל פּילסודסקי אויפגענומען דעם אויסערן־מיניסטער זאַלעסקי, מיט וועלכען ער האָט אָפּגעהאַלטען אַ לאַנגע קאָנפערענץ.

דאָס בעוואוסטע און איבעראַל בעקאַנטע

7-קלאַסיגע רעליגיעזע לעהר-אַנשטאַלט

— עם —

„בית אברהם" גן ילדים

פון אברהם שלאָמאָוויטש

לאָדז, אָגראָדאָוואַ 10

טיילט מיט, אַז פון נייעם שול-יאָהר איז אַלעס בעדייטענד פערגרעסערט און פער־ברייטערט געוואָרען מיט די בעסטע פּעדאַגאָגישע קרעפטען אין אַלע למודים. עס ווערען שוין איינגעשריבען תלמידים אין אַלע קלאַסען, ווי אויך אין 6-טן און 7-טן קלאַס

די לייטונג.

בעמערקונג: אין גן ילדים ווערען אָנגענומען תלמידים פון 5 יאָהר אַלט אָן.

Prywatne POGOTOWIE LEKARSKIE

ZIELONA 6,

Telefon 12-333

tel. 12-333

tel. 12-333

ערטיילט דרינגענדע ערצטליכע הילף אין אַלע פּלוצימדיגע פאַרפאַלען צו יעדער צייט ביי טאָג און ביי נאַכט ווי אויך אין אַלע אַקושעריע און גינעקאָלאָגישע הילף.

יודיש פאָלקס-טעאַטער, זגערזשער 17

דיר. נ. גאָלדשטיין.

היינט, זונטאַג, דעם 23-טען אויגוסט, 9 אַ זייגער אין אָוונד

2 פאָרשטעלונגען — פאַר 1 בילעט!

עס ווערט געשפּילט די שטאַרק-אויסגענומענע פּיעסע

געלד, ליבע און שאַנדע

אין 4 אַקטען פון זלאָטאַרעווסקי. הויפּטראָל „סאָניע" פר' ר. ליובאַרטאָווסקאַ.

נאָך דער פאָרשטע־לונג אַ גרויסער קאָנצערט וואָס לאָדז האָט נאָך — נישט געזעהען. —

עס ווערט געזונגען די שענסטע נייעסטע קופּלעטען, לידער און ראָמאַנסען.

געדענקט, אַז פערברענגען פריילעך גוטע 3 שעה קען מען נאָר אין יוד. פאָלקס טעאַטער

עס נעמען אָנטייל: פרויען: בלאַט, ליובאַרטאָווסקאַ, פּאָזנאַנסקאַ א. א. מענער: באַל־ביוסקי, גוטמאַן, העשקעוויטש, טופּמאַן, לידנער, פּאָזנאַנסקי.

אַלע פּלעצער צו 1 זל.

ביליגער ווי קינאָ! געדענקט! אַלע פּלעצער צו 1 זל., גאַלעריע — 50 גר.

ווער עס קומט פריהער, בעקומט אַ בעסערן פּלאַץ.

אַלע פּלעצער צו 1 זל.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

זונטאג 23 ו' אלול תרצ"א

אויגוסט
זון-אויפגאנג 4.28
זון-אונטערגאנג 4.28

פון האנדעלס-געריכט
באנקראט פון דער פירמע „לעדער און היימאן"

בעכטען האט דאס האנדעלס-געריכט פערעפענטליכט אנ'אופאדלאשטש אויף דער פירמע „ס. לעדער און מ. היימאן" (קאנטנא 14–12). דער אופאדלאשטש איז פערעפענטליכט געווארען אויפ'ן פערלאנג פון אדוו. שאלאגראדער, אלס בעפולמעכטיגטער פון דער פירמע „קאמילע אסט", סענאטארסקא 7[5.

ווי בעוואוסט האט די אויבען דערמאנטע פירמע שוין דייט עטליכע טעג אפגעשטעלט די צאהלונגען. צווישען אנדערע בעגלויביגע האט זי דער פירמע „קאמילע אסט" געלאזט פראטעסטירען 8 וועקסלען אויף א סומע פון 6.400 זל. פון וועלכע 6 וועקסלען זענען פעליג געווארען דעם 14 אויגוסט ד. י. און 2 וועקסלען דעם 17 אויגוסט. די וועקסלען זענען אין אויסשטעלונגס-טערמין נישט אויסגעקויפט געווארען, צוליב וואס די פירמע „אסט" איז ארויסגעטרעטען צום האנדעלס-געריכט מיט א בקשה דער פירמע „ס. לעדער און מ. היימאן" צו פערעפענטליכען אנ'אופאדלאשטש.

אונטער'ן אופאדלאשטש זענען אויך געשטעלט געווארען די שותפים פון דער געפאלענער פירמע ש. לעדער, מאריץ היימאן, איגנאץ היימאן, ארטור מיעטשיסלאוו לעדער און אדאלף סטאניסלאוו לעדער.

דער טערמין פון פערעפענטליכען דעם אופאדלאשטש איז בעשטימט געווארען אויפ'ן 14 אויגוסט ד. י.

אלס קוראטארען פון דעם אופאדלאשטש זענען בעשטימט געווארען די אדוואקאטען: וויקטאר פעלקע און מ. טלאנאווסקי. ריכטער-קאמיסאר — דער האנדעלס-ריכטער עמילא הירשבערג.

3 *

דאס לאדזער האנדעלס-געריכט האט אין נאוועמבער 1930 פערעפענטליכט אנ'אופאדלאשטש דעם קאנפעקציע-סוחר „ר. סטאפניצקי" אלעקסאנדריסקא 4.

איצט האט די געפאלענע פירמע פראפאנירט אויסצוצאהלען צעהן פראצענט פון די חובות, אין 2 האלב-יעהרליכע ראטעס.

בעכטען האט דאס געריכט דעם אפמאך בעשטעטיגט און דעם געפאלענעם סוחר צוריקגעשטעלט די קויפמענישע עהרע.

מאריאננא, אך, מאריאננא!
א מילכיגע געשיכטע מיט א פליישיגע הינטערגרונט און א פארעווע סוף

(א) וויצענטי קורעק האט מיט א צייט צוריק געגריבדעט אין דארף סטאווישין לאסקער קרייז, א קאאפעראטיווע מלעטשארניע, בראש פון וועלכער ער האט זיך אליין אוועקגעשטעלט (ווי א געוויסער מין לאדזער געזעלשאפט-פרעזעסן להבדיל...) און וועלכע ער האט אנגעפיהרט.

דאס געשעפט איז גאר גוט געגאנגען און קורעק איז געוואקסען פאר נחת ביי זיך און ביי לייטען אין די אויגען.

מיט עטליכע וואכע צוריק איז קורעק ארויסגעפאהרען קיין לאדז, כדי צו איינקאסירען 6000 זל. פאר'ן צוגעשטעלטען מילכיגס.

תיכף באך איהם איז נאכגעפאהרען די אנגעשטעלטע אין דעמזעלבען קאאפעראטיוו, די 22-יעהריגע מאריאננא זשיענטארעק. (ווייזט אויס, כדי צו העלפען איהם צוריקפיהרען די זעק מיט געלד!)

פון יענער צייט אן האבען זיך די איינקאסירעס קיין לאדז אפט איבערגעחזרט ביז קורעק איז עהערגעכטען ווידער געפאהרען מיט דער זשיענטארעק און — איז נישט צוריקגעקומען.

האט דאך קורעק, חוץ קאאפעראטיוו, אויך א ווייב אויף אייגענער ריזיקא, און א צולאג צווייקינדער אויך. האט זי וועגען דעם עמאלדען וואו מען בעדארף, און אז מען האט אדורכגעפיהרט א רעוויזיע אין די קאאפעראטיוו-ביכער האט מען דערזעהען, אז קורעק האט פערשווענדעט 7500 זל. און איז אוודאי ענטלאפען מיט מאריאננע'ן...

איצט זוכט מען איהם...

אודאי איז עס נישט גוט,
אז אויף 300 דירות זענען דא בסך-הכל 130 רעפלעקטאנטען

(2) אין צוזאמענהאנג מיט'ן צוריקציג פון די ארבייטער-דעלעגאטן פון דער קאמיסיע צום פערטיילן די וואוינונגען אויף דער ניי-פאביאניצער-גאס, און אויך אין שייכות דערמיט, וואס אויף די 300 דירות דארטען האבען זיך לעת עתה געמאלדען בלויז 130 רעפלעקטאנטען, איז קיין ווארשא פלוצים ארויסגערופען געווארען דער לאדזער קרייז-אינספעקטאר פון דעם פערזיכערונגס-אמט פאר אינטעלעקטועלע ארבייטער ה' טשארקאווסקי.

עס איז וואהרשיינליך, אז דער אמט וועט, מחמת דעם מיספערפאלג פון זיין אקציע ענדערען די פאכט-בעדינגונגען פון דירות אין דער נייער קאלאניע.

איז דער טריקאטאזשע-בראנזשע ווערט נאך געשטרייקט

(2) נעכטען בייטאג איז אין פעראיין פון טריקאטאזש-ארבייטער, גדאנסקא 40, פארגעקומען א בעריכטס-פערזאמלונג וועגן דער איצטיגער לאגע.

צו דער פערזאמלונג זענען געקומען פאבריקאנטען וועלכע האבען פארגעלייגט צו שליסען מיט זיי אינדיווידועלע אפמאכען.

די פערוואלטונג פון פעראיין האט זיך אבער געשטעלט אויף דעם שטאנדפונקט, אז דאס שליסען אינדיווידועלע אפמאכען וועט אקטועל ווערען ערשט דאן, אויב די קאנפערענץ אין ארבייטס-אינספעקטאריאט, וואס דארף פארקומען מיטוואך דעם 26 ד. ח. וועט נישט געבען קיין רעזולטאט.

קאמף מיט וואלד-גנבים

(2) אין הסכם מיט'ן צירקולאר פון אינערן-מיניסטעריום, האט דער וואיעוואדען-אמט ארויסגעגעבען א פעראָרדנונג די וועלדער-וואכען און דער פאליציי ענערגיש צו קעמפען געגען דער לעצטענס ענטוויקעלטער פלאג פון וואלד-גנבות, פאר אויסהאקען האלץ א. א. וו.

א בעריכט-פערזאמלונג פון 17 ציונ. קאנגרעס

די ראדיקאל-ציונ. גרופע „אל המשמר" ארדענט איין היינט זונטאג אין לאקאל פון דער ציונ. ארג. א בעריכט-פערזאמלונג פון 17. ציונ. קאנגרעס מיט'ן אנטייל פון מיטגליד פון צ. ק. רער. יוסף גראוויצקי (ווארשא).

נאכט-וועכטער שאפען א פעראיין

די טעג איז פארגעקומען א בעראטונג פון א גרופע נאכט וועכטער בעת'ן פונאנדעררידען זיך וועגען זייערע ארבייט-בעדינגונגען האט זיך בעקומען א מורא'דיג בילד פון עלענד און שוצלאזיגקייט פון די נאכט-וועכטער.

איינשטימיג איז בעשלאסען געווארען צוצוטרעטען צו ארגאניזירען די נאכט וועכטער אין א פעראיין צו דעם צוועק, ווערט געריפען אויף היינט זונטאג ד. 23-טען ד. ח. 11 פארמיטאג א פערזאמלונג פון אלע נאכט וועכטער אין לאקאל פון קולטור-אמט, אגראדאווא 9.

צוגאב-פאבאר-קאמיסיע

(א) דעם 28 ד. ח. 8 אינדערפריה הויבט זיך צו אמטירען אינ'ם לאקאל פון אל. קאשטשושקי 21 א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע, צו וועלכער עס מוזען זיך צושטעלען אלע מיליטער-פליכטיגע פון די יאהרגענג פון 1910 ביז 1883 איינשליסליך, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון פ. ק. או לאדז — שטאט, ד. ה. אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13, און 14 פאליציי-קאמיסאריאטען, און וועלכע האבען זיך לעת עתה נישט צוגעשטעלט צו א מיליטער-איבערזיכט, און האבען נאך נישט רעגולירט זייער מיליטער-פליכט.

גאסען-הענדלער וועלען מעגען האנדלען אין די ערב-יו"ט-טעג
אויף וואסכאדניא גאס

צום שטעפישען סטאראסטווע האט זיך געווענדעט א דעלעגאציע פון צענטראלען קליינהענדלער-פעראיין, פאמארסקא 15 מיטן ראטמאן כארי און געבעטען ערלויבען די ארימע קליינהענדלער גאסען-הענדלער האנדלען אין די פאר יום-טוב-טעג ד. ה. א טאג פאר ערב ראש השנה, ערב ראש השנה, א טאג פאר ערב סוכות, לעצטען טאג חול המועד און השענא רבה אויף וואסכאדניא גאס. די דעלעגאציע האט אויפגענומען דער סטאראסטא ה' מאגיסטער דיכדאלעוויטש און זייער פערלאנג נאכגעקומען.

נייער וויצע וואיעוואדע אין דער קהלה

אין צוזאמענהאנג מיט'ן איבערנעהמען זיין אמט איז דער נייער וויצע-וואיעוואדא ה' קירטיקליס געוועזען מיט א בעזוך אין דער יודישער קהלה. צוליב דעם, וואס דער פרעזעס פון דער קהלה איז איצט אויף אורלויב, האט דעם וויצע וואיעוואדע אויפגענומען דער סעקרעטאר ה' נאדעל.

אפטייקען
היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: א. פאטאש (פלאץ קאשטשעלני 10) א. כארעמזא (פאמארסקא 12) ע. מילער (פיעטריקאווער 46) מ. עפשטיין (פיעטריקאווער 225) ז. גארטשיצקי (פשעיאזד 59) ג. אנטאניעוויטש (פאביאניצער 50)

3 חדשים זיצען
פאר אנ'עקסמיטירטען לאקאטאר

(2) ראך גזשעלאק (48 יאהר אלט) האט 18 יאהר געוואוינט אין דעם הויז פון ערנעסט פלאדעק אויף וואיטאווסקא 2.

אזוי-ווי גזשעלאק האט נישט געצאהלט קיין דירה-געלד, האט איהם דער בעלבאס אנגעקלאגט אין געריכט און דעם 23 מאי עקסמיטירט.

מחמת דער בעלעבאס גופא האט געהאלפען ארויסטראגען זיינע זאכען, האט איהם גזשעלאק אין אנ'אויפגערעגטען צושטאנד. געגעבען מיט א שטעקען איבער'ן קאפ.

מ'האט איהם געמאכט א פראטאקאל אין די עקסמיסיע איז נארמאל אדורכגעפיהרט געווארען.

עס איז אבער שפעטער געשעהן א צווייטע קאמפליקאציע:

אזוי-ווי ער, גזשעלאק, האט ביז'ן 29. מאי נישט בעקומען קיין ארט וואו אהינצוטון זיך, האט ער מיט א האק אויפגעבראכען די טיר פון זיין פריהערדיגער דירה, און צוריק אריינגעטראגען אין איהר די זאכען זיינע, וואס זענען געשטאנען אויפ'ן הויף.

פאר די ביידע חטאים — פאר'ן שטעקען איבער'ן קאפ, און פאר'ן צוריק פערנעהמען זיין דירה — האט איהם דאס געריכט פערמשפט אויף 3 חדשים טורמע, און בעפוילען איהם תיכף צו ארעסטירען, ביז ס'וועט פאר איהם נישט אריינגעטראגען ווערען א קויציע פון 500 זל.

גלייכצייטיג איז פערארדנט געווארען דעם 13-טען קאמיסאריאט ארויסצוטראגען זיינע זאכען פון דער דירה.

——=:0:=——

זי איז אלט 38 יאהר
און זיי ביידע—צו 36 יאהר
א שרעקליכע טראגעדיע אין פאביאניץ

(2) מיט עטליכע יאהר צוריק האט דער רייכער איינהאבער פון א ברויערײ, אין פאביאניץ, קאשטשעלנא 17), ה' ארטור לארענץ אנגאזשירט א נייע ווירטין.

זי איז משמעות געווען א זעהר געשיקטע און שיינע פרוי, ווארום ס'האט זיך שוין אזוי געמאכט אז באר אינגיכען איז די ווירטין געווארען לארענצס פרוי.

קיין שלום בית איז אבער צווישען זיי נישט געווען, און אין א געוויסער צייט האט זיך דער יונגערמאן איבערצייגט אז זיין פרוי איז א צו באהענטער שמעלקי מיט זייער סובלאקאטאר, וולאדיסלאוו ביסקופסקי.

בישט ער האט עס אליין געוואוסט, נאר אין דער גאנצער שטאט האט מען וועגען דעם גאר שטארק גערעדט, און דעריבער האט ער פערפיהרט א גט-פראצעס.

די לארענצאווע איז אוועק מיט איהר געליבטען, וועלכער איז אויך, נאך א געוויסער צייט מיט איהר פונאנדערגעגאנגען און זיך בעזעצט אין שעראדז.

ער האט אבער מיט איהר אנגעהאלטען דעם קאנטאקט און געגעבען איהר עצות, וואס זי האט אלץ צו פאדערען פון איהר פערמעגליכען מאן.

וואויבען האט זי געוואוינט אין לאדז אויף פיעטריקאווער 99 ביים דאקטאר זילבערשטיין.

ווייזט אויס, אז מען האט נישט געקענט דורכקומען, ווארום פעהרנעכטען איז ביסקופסקי (וועלבער איז איצט אלט 36 יאהר) געקומען קיין פאביאניץ און געמאכט איהם א ווויסטען סקאנדאל, הלמאי ער וויל בע'עוולה'ן זיין ווייב.

א סברא, אז ער איז באך דעם בישט ארויסגעפאהרען פון פאביאניץ, ווארום נעכטען אין דער פריה איז ער געקומען אויפ'ן הויף פון לארענצ'ס הויז און געווארט אויף זיין ארויסגיין.

ווען לארענץ איז ארויס פון הויז, איז ביסקופסקי צו איהם צוגעקומען און געגעבען אין איהם 6 רעוואלווער-שאסען.

דער 36-יאהריגער ארטור לארענץ איז א שווער פערוואונדעטער אנידערגעפאלען אויף דער ערד.

מייבענדיג אז לארענץ איז טויט, האט ביסקופסקי זיך גופא אריינגעלאזט א קויל אין קאפ און איז געבליבען ליגען א טויטער אויפ'ן ארט.

פאליציי האט ארעסטירט די 38-יאהריגע זאפיא-יוזעפא לארענץ, וועלכע ווערט געהאלטען פאר די דירעקטע שולדיגע אין דעם מארד און זעלבסטמאָרד.

היינט, זונטאג, ד. 23 אויגוסט
די שלאגער-פערוויילונג איז העלענאוו!

וואס וועט דארט פארקומען?

סוזענדער ווערטפולע פאנטען —
אין דער פאנטען-לאטעריע
ערשטקלאסיגע ארקעסטערס
דאנסינג אויף דער פרייער לופט
שמעון דושיגאן פון „ארט"
אילומינאציע

רענא רענסקא פון „דאברי וויעטשור"
צעהנדליגער איבערראשענדע
פערוויילונגס-אימפרעזעס
אייגענער גרויסער בופעט
ביליגע פרייזען פון בילעטען
פייערווערק

די גאנצע הכנסה
לטובת דער נאכט-פאגאטאוויע ביי „לינת-הצדק".

וועגן דער צוגעמאַכטער קולטור און בילדונגס-געזעלשאַפט
פון טראַמוואַי-אַרבייטער

אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן צומאַכען די „קולטור- און בילדונגס-געזעלשאַפט פון די טראַמוואַי-אַרבייטער אין לאָדז", האָט דער לאָדזער וואָיעוואָדע נאָמינירט דעם סטאַראָסטווע-רעפערענט, וויקטאָר נאָוואַקאָווסקי אלס קאָמיסאַר-אויפזעהער איבער דעם בעוועגליכען און אומבעוועגליכען פערמעגען פון דער געזעלשאַפט.

דער קאָמיסאַר-אויפזיכטלער וועט אַמטירען דערוויייל יעדען דינסטאָג און פרייטאָג פון 2 — 4 און פון 6 — 8. אָוונד אין דער שטאָטישער סטאַראָסטווע קיליגסקיעגאָ 152. ערשטער שטאָק. צימער 6

פאַניאַ רובין פאָהרט קיין לאָנדאָן

אין לאָדז האָט געוויילט ביי איהרע עלטערן די בעקאַנטע יודישע אַרטיסטקע פאַניאַ רובין.

פאַניאַ רובין האָט געשפּילט מיט'ן גרעסטען ערפאָלג אין ריגער מלוכה טעאַטער און לעצטענס אין צענטראַל-טעאַטער אין וואַרשאַ, איצט איז פאַניאַ רובין אנגאַזשירט געוואָרען קיין לאָנדאָן, וואו זי וועט שפּילען דעם נאָהענטסטען סעזאָן.

הערץ גראָסבאַרד איז לאָדז

אין לאָדז וויילט איצט דער בעקאַנטער יודישער אַרטיסט און וואונדערבאַרער רעציטאַטאָר הערץ גראָסבאַרד.

ס'איז מעגליך, אַז גראָסבאַרד וועט אויפטרעטען מיט זיינס אַ קאָנצערט אין לאָדז.

היינט די גרעסטע גאַרטען-פערוויילונג
לטובת דער נאַכט-פּאַנאַטאָוויע פון לינת-הצדק

(—) היינט קומט פאָר אין העלענאָוו די עלעגאַנטסטע און שענסטע גאַרטען-פערוויילונג פון היי-יעהריגען סעזאָן, אַזוי פיל פערוויילונגס-אימפּרעזעס אין פרעהליכע איבעראַשונגען האָט נאָך קיין שום פערוויילונג נישט געהאַט, אַ חוץ דעם איז צוגעגרייט געוואָרען אַ גרויסע פאַנטאַן-לאָטעריע מיט טויזענדער זעהר ווערטפולע פאַנטען.

די איינאָרדנער האָבען זיך בעמיהט. אַז ביי די איצטיגע שווערע צייטען, זאָל מען פערגעסען אָן אַלעם און יעדער זאָל זאָרגלאָז און פרעהליך פערברענגען די עטליכע שעה אויף דער פרייער לופט.

גלייכצייטיג וועט דאָס ברענגען נוצען דער נוצליכסטער אינסטיטוציע ביי אונז אין שטאָט, ווייל די גאַנצע הכנסה איז בעשטימט לטובת דער נאַכט-פּאַנאַטאָוויע ביי „לינת-הצדק".

אויספלוגען פון דער יודישער געזעלשאַפט פאַר לאַנד-קענטשאַפט

זונטאָג, ד. 23 ד. ח. זשאַקאָוויק, טוראָזשעפּאַנקי און אומגעגענד.

זונטאָג ד. 6 סעפטעמבער — טוריסטישער אויספלוג לויט פאָלגענדען פּלאַן לאָדז, — פּיעזראָקאָוו, — וואָלבאָזש — טאָמאַשאָוו ראַווסקי — בושעזשין — לאָדז.

איינשרייבונגען אין סעקרעטאַריאַט פּיעטריקאָווער 56 מאָנטאָג, מיטוואָך און פרייטאָג 10—1 אָוונד.

דער גוס-רעגען און די לאָדזער ברוקען

(2) דער גוס-רעגען פון עהרענעכטען און נעכטען האָט ממש פערגאָסען אייניגע פונקטען אין אונזער שטאָט, וואו דער באָדען ליגט נידעריגער.

אין אַ סך גאַסען אין די עקען שטאָט, וואו עס זענען נישטאָ קיין ברוקען, און וואו דער אויבערפלאַך איז אַ ליימיגער האָבען זיך געבילדעט שטיקער אָזערעס, וואָס האָבען געמאַכט פאַר אומגעגליך די בעוועגונג פון די פוסגייער.

אין אַ סך ערטער האָט זיך דאָס וואַסער אויך אריינגעקריגען אין די קעלערס.

מיסברויכען אין דעם פוילישען קאָאָפּעראַטיווען באַנק
אין אלעקסאַנדער

(2) די רעוויזאָנס-קאָמיסיע ביי דעם פערבאַנד פון קאָאָפּעראַטיווע בענק אין וואַרשאַ האָט נאָך אַ גענויער רעוויזיע אין דער בוכפיהרונג פון דער פוילישער קאָאָפּעראַציע-באַנק אין אַלעקסאַנדער פעסטגעשטעלט, אַז אין איהר זענען פאָרגעקומען מיסברויכען.

אַזוי זענען למשל אין פיער בענק געשיקט געוואָרען לחלוטין פערשידענע בילאַנסען.

אין די ביכער האָט מען געפונען פיקטיווע פּאָזיציעס. דער דירעקטאָר פון באַנק, ראַדאַמינסקי האָט אַנגעמאַכט דער באַנק היזקות אויף 15,000 זלאָטעס, און חוץ מזה האָט ער אַרויסגעטראָגען פון דער באַנק בשתיקה אַלע ווערט-זאַכען, זילבערוואַרג וכדומה.

ליבע ווייסט נישט פון שטאַנד
די ליבע, זי ווייסט נישט פון עלטער...

(2) עהרענעכטען אין אָוונד איז עס געשעהן אויף דער גלובנאַ 62.

די 55-יאָהריגע דינסט יוזעפאַ קאָוואַלסקאַ האָט בעגאָסען מיט אַ געמיש פון זאַלץ-זויער און יאָדינע איהר 52-יאָהריגען באַלעבאָס אַנדזשעי וואָיטשעשקאַ, אַנ'אַלטען בחור.

וואָס איז די מעשה ?

— אייפערזוכט, פערשטעהט זי !

זי האָט זיך דערוואוסט, אַז וואָיטשעשקאַ קלויבט זיך חתונה צו האָבען מיט אַ יונג מיידעל פון דער פּראָווינץ, האָט עס איהר אַ דריק געטון ביים הארצען, און, האַלטענדיג אַז זי האָט מעהר חזקה אויף זיין מענליכקייט, האָט זי איהם „בעקליאַפּעט" זיין „אויספערשעמטען פּנים"...

מען האָט זי אַרעסטירט.

קאָנפערענץ וועגן שמירת שבת

אויף די איניציאַטיוו פון שומרי ומזהירי שבת איז פערגעקומען אין קהלה-לאָקאַל אַ קאָנפערענץ וועגען שמירת שבת. ס'איז אָנוועזענד געווען דער ועד הרבנים און דער ועד הפרנסים.

נאָך דעבאַטען ווערט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע ווענדען זיך צו דער יודישער קהלה זי זאָל אויפהאַלטען 3 שטענדיגע מגידים, וואָס זאָלען האַלטען דרשות ברבים און אויפקלערען די יודישע בעפעלקערונג די נויטיגקייט פון שמירות שבת גרינדען אַבמאַך, וואָס זאָל אַרויסהעלפען די יודען, וואָס ליידען דורך דעם. וואָס זיי היטען שבת, וועהלען אַ קאָמיסיע, וואָס איהר אויפגאַבע זאָל זיין צו שאַפען ביי די יודישע פאַבריקאַנטען אַ-בייט פאַר יודישע אַרבייטער אין אָנגעשטעלטע. ווענדען זיך מיט אנ'אַפּעל צו די יודישע פרעסע אין לאָדז, בייהילפיג צו זיין צו דער אַקציע.

2 גרויסע פאָרשטעלונגען
מיט די געסט געניאַ שליט און אייב קאַרפּ

היינט ווערט געגעבען אין יודישען-טעאַטער אין „פילהאַרמאָניע" די סענסאַציאָנעלע מוזיק-דראַמע אין 3 אַקטען מיט א פּראָלאָג און עפּילאָג, מיט די גרויסע קינסטלערין געניאַ שאַליט, אלס „אייגנע פון יענע".

די פּיעסע האַלט דעם עולם אין שפּאַנונג ביז'ן סוף.

אין 2 אַקט קומט פאָר אַ גרויסער קאָנצערט-פּראָגראַם. נאָך דער פאָרשטעלונג ווערט געגעבען אַ נייע פרעהליכע רעווי „דער רבי האָט געהייסען פריילאך זיין" מיט דעם אויסגעצייכנטען קאָמיקער אייב קאַרפּ און דער גאַנצער אַנסאַמבל.

ימים-נוראים אין פילהאַרמאָניע-זאַל

לויט דער טראַדיציע, וועט היי-יאָהר אין פילהאַרמאָניע געדאַוונט ווערען די ימים נוראים. אויף היי-יאָהר איז געלונגען צו אנגאַזשירען דעם וועלט-בעריהמטען קאַנטאָר מאיר פאַדראַבינעק וועלכער דאַווענט שוין צום פערטען מאָל אין פילהאַרמאָניע צום גרעסטען נחת-רוח פון דער גרויסער צאָהל מתפללים.

צוזאַמען מיט'ן קאַנטאָר פּאַדראַבינעק וועט היי-יאָהר פיהרען דעם גרויסען כאָר, דער בעקאַנטער דירעגענט מ. צעסוואַ.

רעליגיעזע טעכטער-שולע „חבצלת"

אינ'ם יודישען צענטרום, נאַד לודקאַ 12, האָבען אייניגע „אגודה"-עסקנים מיט ר' יוסף הערצקע נאַטאַנזאָן בראש אָפּגעדינגען אַ ספּעציעלען בנין אויף אַ העכערע, רעליגיעזע טעכטער-שולע. די למודי קודש וועלען ווערען געפיהרט דורך דעם בעקאַנטען פּעדאַגאָג, גרינדער פון די „בית יעקב"-שולען אין לאָדז ה' י. ו. קאַמיעניץ און די וועלטליכע למודים דורך די לייטערין ד"ר ווייצענפעלד-האָטמאַן.

ביי דער שולע איז אויך טעטיג אַ ועד פון אָנגעזעהענע רבנים און אַ קאָמיטעט פאַר פינאַנסען.

ביז טרעפּעריע-פערקאָלכונג פון געהירן און פון הארץ לאָזט זיך דורך טעגליכען געברויך פון אַ קליינע דאָזע נאַטורליכען ביטערוואַסער FRANCISZKA JÓZEFA דעם שטוהלגאַנג אַהן אַ שטאַרקען פרעסען צו דערגרייכען. 5605

פון קינא „ביקאַ"

אין קינאָ-טעאַטער „בייקאַ" ווערט איצט געגעבען די ריהרענדע דראַמע אין 10 אַקטען א. נ. „דער לאָקאָמאָטיוו נומער 2329".

די הויפּטראָלע אין דאָזיגען פילם קרעאירט דער וועלט-בעריהמטער פילם-שטערן לאָן שאַני.

די שעהנע מוזיקאַלישע אילוסטראַציע, איז גענוי צוגעפּאַסט צום בילד — אונטער דער לייטונג פון לאָדזער מוזיקער ה' מ. לידויער.

ראַדיאָ-פּראָגראַם
זונטאָג ד. 23 אויגוסט

10.00 גאָטעס-דינסט. 11.58 צייט-סיגנאַל. 1.10 מעטעראָלאָגישער קאָמוניקאַט. 1.20 מוזיק. 1.40 פאָרלעזונג. 2.00 מוזיק. 2.10 פאָרלעזונג 2.25 מוזיק. 4.40 ראַדיאָ פאַר קינדער. 4.55 ליטעראַרישע פירטעל-שעה. 5.15 גראַמאָפאָן-מוזיק. 5.35 קאָמוניקאַט. 5.40 קאָנצערט. 7.00 פערשידענעס. 7.20 גראַמאָפאָן-מוזיק. 7.40 פּאָסט-קעסטעל 7.55 מעטעראָלאָגישער קאָמוניקאַט. 8.00 נוצליכע ידיעות. 8.15 קאָנצערט. 10.00 פעליעטאָן. 10.15 קאָמוניקאַטען. 10.30 טראַנסמיסיע פון לעמבערג. 11.00 לייכטע מוזיק.

—=:)O(:=—

ספּאָרט

אויפנאַהמע לכבוד דעם ארץ-ישראלדיגען „הפועל" איז לאָדז

פרייטאָג איז געקומען קיין לאָדז די רעפּרעזענטאַנץ פון דער ארץ - ישראלדיגער אַרבייטער ספּאָרט-אָרגאַניזאַציע „הפועל". די היגע ספּאָרט-פעראיינען האָבען בעשלאָסען פייערליך אויפצונעמען די ארץ - ישראל'דיגע געסט. פרייטאָג אין אָוונד איז פאָר געקומען א געזעלשאַפטליכער טיי לכבוד די געסט אין „בר כוכבא".

די פייערונג האָט געעפענט ה' בערנשטיין און דאַן זענען די געסט בעגריסט געוואָרען דורך פערזעס וואָלף. געגענטפערט האָט דער אָנפיהרער פון דער עקספּעדיציע ה' גלאָווינסקי.

היינט נאָכ'ן מעטש „הכח" — „הפועל" קומט פאָר אנ'אויפנאַהמע אין לאָקאַל פון „הכח".

אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם קומען קיין לאָדז פון דער ארץ-ישראל-דיגער אַרבייטער-ספּאָרט-מאַנשאַפט „הפועל" פון ארץ-ישראל אָרדענט איין די ליגע פאַרן אַרבייטענדען א"י א קבלת פּנים-אָוונד לכבוד די געסט. דער דאָזיגער אָוונד קומט פאָר מאָנטאָג דעם 24. 8 אָוונד אין לאָקאַל פון „התאחדות" שענקעוויטשא 5-3.

„הפועל" — לאָדזער אַרבייטער-רעפּרעזענטאַנץ 4:4

דער דאָזיגער מעטש איז נעכטען פאָרגעקומען ביי א גרויסע צאָהל צושויער.

א גענויעם בעריכט — מאָרגען.

בר-כוכבא (לאָדז) מכבי (פּאַביאַניץ) 3:0

—=):O:(=—

אוי, די גאַסן-פאָטאָגראַפיעס!
(פעליעטאָן)

אַלץ אין דער רעדאַקציע. וואו עפּעס אַ צרה, וואו עפּעס אַנ'אָנשיקעניש, קומט עס אין דער רעדאַקציע. האָט אַ יוד אַ הויכען „פאַדאַטעק", קומט ער זיך „סקאַזשען" אין דער רעדאַקציע. לעבט אַ יודענע נישט בשלום מיט'ן מאַן, קומט זי, מ'זאָל עס בעשרייבען אין די „גאַזעטען". טוט אַ יודענע „זדראַדזשען" דעם מאַן, הייסט זי שרייבען וועגען דעם אַנ'„אַרטיקעל". האָט אַ פּראָווינצער בחור אַ „סלאַבאָשטש" צו שרייבען לידער, ברענגט ער די „פּאָעזיע" אין דער רעדאַקציע, מ'זאָל די לידער פערעפענטליכען אויף די „שפּאַלטען", קריגען זיך צוויי שכנ'טעס צוליב אַ בוידעם, ברענגען זיי ביידע „בריף אין דער רעדאַקציע" — זאָל די וועלט וויסען, וועגען דער מעשה מיט'ן בוידעם...

די פּעריגאַנגענע וואָך קומט אַ יוד אין רעדאַקציע מיט אַ פונק בייזע טענה. ער איז זיך געקומען אַראָפּרעדען פון האַרצען, און אגב קריטיקירען די „פּאָזשאָנדקעס" אין לאָדז.

כ'בעט אייך, פאַניע רעדאַקטאָזשע, זאָגט דער יוד, וואָס איז דאָס סאַראַ פּאָזשאָנדקעס אין לאָדז? ווי לאָזט מען עס צו אזעלכע סקאַנדאַלען ? צי איז טאַקע אין לאָדז הפקר פּיעטרושקע ? צוליב עפּעס אַ ליאַדע שייגעץ, זאָל איך מיך מוזען גט'ן מיט מיין ווייב ?

— צוליב אַ שייגעץ ? אייער ווייב מיט אַ שייגעץ ? ווי קומט אייער ווייב צו אַ שייגעץ ? פרעגען מיר דעם יוד.

— וואָס רעדט איהר ? — ווערט דער יוד בערוגיש — איך מיין דאָך דעם שייגעץ מיט'ן אַפּאַראַטעל.

— וואָסע־ע אַפּאַראַטעל ? רעדט דייטלעך.

— נו, דעם שייגעץ מיט דעם פילם-אַפּאַראַטעל ! אַנ'אויפטו פון אַ שייגעץ : שטעלט זיך אוועק אויפ'ן בייעם מאַרק, און „כאַפּט אויף" — אנ'אויפכאַפּעניש זאָל אויף איהם קומען, טאַטע זיסער !..

— וואָס איז דאָס אַזויגס געשעהען מיט אייך, וואָס איהר זענט אַזוי אין כעס אויף דעם שייגעץ מיט'ן פילם-אַפּאַראַטעל ?

— אַט, אַט, וועל איך אייך דערצעהלען, הערט אַ מעשה :

מיט עטליכע וואָכען צוריק, מיין ווייב איז געווען אויף דער דאַטשע, און אַז דאָס ווייב איז אויף דער דאַטשע, איז מען דאָך אַ „וואָלני פטאַשעק". ווי רופט איהר דאָס, אַ „סלאַמיאַני וודאָוויעץ", און אַז די לאָדזער פאַניעקעס דערטאַפּען אַ „סלאַמיאַני וודאָוויעץ", ווייסט איהר דאָך — קלעבען זיי זיך צו צו יהם צו ווי אַ פליג צום פליגען-פּאַפּיר, און ווי זאָגט איהר : אַ מענש איז דאָך נישט קיין קאַפּעלוש, פאַרוואָס זאָל מען אַדורכלאָזען אַזאַ „וויאָנטקאָווע אָקאַזיע", פאַרוואָס ? פאַרוואָס זאָל מען נישט „זקאָזשיסטשטען", פאַרוואָס ? איהר וואָלט בעסער געווען, פאַניע רעדאַקטאָזשע ?..

געה איך, מיר אַזוי אויפ'ן פּלאַץ וואָלנאָששטשי „געשפּאַנט אין דריי" — מיט צוויי „פאַניעקעס", הייסט עס. ביידע האַלטען זיי מיך „פּאָד פּאַכע", ביידע האַלטען זיי גרויסע בוקעטען בלומען. איך אַליין בין געגאַנגען „דאַ פּיַהויי", אָהן אַ מאַרינאַרקע, הייסט עס. אין די בלויזע הויזען מיט אַ פּאַסעק. אַזאַ „הולך" איז מעהר פאַ קאַוואַלערסקי. כ'בין געווען פריש ראַזירט מיט אַ „פּראָמינאַדע", מיט אַ ווייסען שניפּס, הייסט עס. פאַרוואָס נישט, איך בין דאָך אַ „סלאַמיאַני וודאָוויעץ"...

נו, ווענמען, איך בעט אייך, וואָלט עס געקאָנט קומען אויפ'ן געדאַנק, אַז דער שייגעץ מיט'ן אַפּאַראַטעל, וועט מיך „אַראָפּכאַפּען" אַזוי ווי איך געה און שטעה, הא ? וואָלט איהר געגלויבט, אַז דער שייגעץ וועט מיך „אָפּמענשלען" מיט ביידע „זאַסטעמפּטשיבעס" אין די בלויזע הויזען ?

איך וואָלט נישט געוואוסט פון דער גאַנצער מעשה, ווען נישט מיין ווייב, הערט אַ מעשה :

די היינטיגע וואָך איז מיין יודענע זאָל געזונט זיין צוריקגעקומען פון דער דאַטשע, און וואו מאַכט מען דעם ערשטען שפּאַציר — אויפ'ן דעפּטאַק — אויף פּעטריקאָווער, הייסט עס.

זי קומט צוריק אַהיים, עס איז זי נישט צו דערקענען, גאַרנישט די אייגענע. ס'פנים פלאַמט ביי איהר ווי ביי אַ גביר, ווען מ'קומט צו איהם נאָך אַ נדבה... האַקט און בראַקט, שעלט מיך מיט די ביטערסטע קללות :

— דו אַלטער בעל עבירה'ניק ! דו דאַן זשואַן ! מיט נקבות וועסטו זיך אַרומשלעפּען אין די גאַסען ! איך וועל „פערשוואַרצט ווערען אין דאָרף, און דו וועסט מיך נאָך „זדראַדזשען"?...

— וואָס טוט זיך מיט דיר ? קעצעלע, אוצר'ל, ביזטו חלילה אַראָפּ פון זינען ?

— זעה נאָר, זעה נאָר, ווי ער מאַכט זיך עס געפּגר'ט, איז זי ווידער אַרויס מיט איהר „סעפּראַנדעל". דו ווייסט דאָך נעבעך גאָרנישט, הא ? זעהט נאָר דעם סקראָמנעם יונגערמאַנטשיק.

— אָבער גאָט איז מיט דיר ! האָב איך מיך ביי איהר גענומען בעטען. — וואָס איז דאָס געשעהן מיט דיר ? ווער האָט עס אָנגעפּלאַטקעוועט אויף מיר ? איך מיט נקבות ? איך אַ דאָן זשואַן ? און איך שווער ביי באָרד און פאות, אַז איך ווייס נישט פון וואָס צו זאָגען, אַז דאָס האָבען בייזע צינגער אויף מיר אויסגעטראַכט אַזאַ שקר בלבול.

— אַזוי ? — זאָגט זי, — אַ שקר בלבול ? — דערלאַנגט זי מיר אַ פאָטאָגראַפיע.

איך טו אַ קוק אויף דער פאָטאָגראַפיע, און עס ווערט מיר פינסטער פאַר די אויגען. איך האָב געפּהלט, אַז אָט, אָט, קריג איך אַ „באַפּאַד", וואָס, מיינט איהר. איז דאָס געווען סאַרע פאָטאָגראַפיע ? ווער איז דאָס דאָרט „אָפּגעפאָטאָגראַפירט" ? — איך אַליין. נישט נאָר איך אַליין, מיט צוויי נקבות, אָט מיט יענע צוויי „פאַניעקעס" מיט וועלכע איך האָב אין מיין „סלאַמיאַנע וודאָוויעץ"-צייט שפּאַצירט אויפ'ן פּלאַץ וואָלנאָשטשי. דער שייגעץ מיט'ן אַפּאַראַטעל האָט מיך „אַראָפּגעכאַפּט" אַזוי ווי איך געה און שטעה, געשמאַכט אין היי מיט די בלויזע הויזען.

און אפשר איז דאָס איהם געווען וועניג, נעמט ער נאָך, דער ימח שמו'ניק, און שטעלט דעם „אַבראַז" אַרויס אין פענסטער אויף פּעטריקאָווער גאַס, און מיין ווייב דאַרף דאָס פּאַקען.

איצט האַלט עס טאַקע ביי אַ גט, און דאָס אַלץ צוליב דעם שייגעץ מיט'ן אַפּאַראַטעל !..

נו, פרעג איך אייך, פאַניע רעדאַקטאָזשע, ווי דערלאָזט מען עס אַזעלכע סקאַנדאַלען ? צי איז עס טאַקע הפקר פּיעטרישקע ? אַ שייגעץ זאָל שטעהען אויף דער גאַס און „אַראָפּכאַפּען", אַז פערכאַפּט זאָל ער ווערען מיט זיין אַפּאַראַטעל !..

איך בעט אייך, פאַניע רעדאַקטאָזשע, איהר רעדאַגירט דאָך אויף אַלע עוולות, רעאַגירט אויך אויף דעם, און „פּאָסטאַרעט" „אייך אַז דער שייגעץ מיט'ן אַפּאַראַטעל זאָל האָבען אַ שוואַרצען סוף.

י. אבערזשאַנעק.

א קרבן פון שפיאנאזש

סענסאציאנעל קרימינעלישער ראמאן

(24

עטעל האט מיט א טיכעל זיך אפגעווישט די טרערן, וואס האבען איהר אראפגערונען אויף די באקען.

איהר האט זיך אויסגעדוכט, אז דער מאן איהרער רעדט מיט זיך אליין, און אז ער האט פערגעסען אין איהר אנוועזענהייט.

— איך מיין בישט, אז דאס, וואס די לעדי ראלסאן איז געגאנגען אינ'ם הויז אויפ'ן סקוועער האט עפעס א שייכות מיט'ן פערברעכען, — האט ער פארטגעזעצט — זי איז אוודאי צופעליג געקומען אין יענעם ארט, און איז געווארען א קרבן פון עפעס א באנדיט, וואס האט זי באכשפיאנירט, דערהרג'עט און בע'גנב'עט. נישט געפינענדיג קיין שום ווערטפולעס אין איהר האנד-בייטעל, האט ער עס צוריק אריינגעווארפען אין דער טאקסובקע, און דעם קאנווערט מיט די דאקומענטען האט ער אריינגעווארפען אינ'ם נאהענטסטען פאסט-קעסטעל.

— דו ביזט זיכער, אז זי האט עס אוועקגעטראגען די דאקומענטען?

— פולשטענדיג זיכער, הגם קיין קאנקרעטע בעווייזען האב איך נישט. איך בין איבערצייגט געווארען אין דעם פון סאמע אנהויב, און, דאכט זיך, אז אזא איז אויך געווען די מיינונג פון סער ראבערט, כאטש ער האט מיר וועגען דעם גארנישט געזאגט. מחוץ אונז ביידען, האט נאר זי געוואוסט, וואו עס געפינען זיך די שליסלען פון דער קאסע...

—צוואס אבער האט זי געדארפט די פאפירען?

— איך ווייס נישט... איך קאן זיך נאר משער זיין! דעם אמת געזאגט, האב איך שוין מיט עטליכע חדשים צוריק אנגעהויבען חושד צו זיין זי אין עפעס... זי פלעגט שטענדיג אריינגיין אין צימער, וואו איך האב געארבייט... פלעגט אריינגיין אלע ווייליע... קיינעם, חוץ איהר איז עס נישט דערלויבט געווען. דער סער ראבערט האט זי פערגעטערט, און איהר איך גארנישט אפגעזאגט... און איך האב, זעלבסטפערשטענדליך, נישט געקאנט זיך דערלויבען אויף צו מאכען בעמערקונגען... זי האט שטיל ארומגעשלייכט אין צימער, ווי א קאץ, ווי א שלאנג.. זעהר אפט פלעגט זי זיך אוועקשטעלען היטער מיינע פלייצעס, או זהיטערווייליכ אריינקוקען, וואס איך טו. עהע'נעכטען אין אוועכד איז זי בכיוון צוגעגאנגען צום טיש, כדי א קוק צו טון אויף די דאקומענטען, וואס זענען אקארשט דערהאלטען געווארען דורך א ספעציעלען קוריער... דאך אלץ האט זיך, פערשטעהט זיך, געקאנט אויסווייזען פאר א קלייניגקייט, אבער איך האב געוואוסט, אז זי איז אי'או-סלענדעריין און איך האב צו איהר נישט געהאט קיין שום צוטרוי... ביז'ן בעכטיגען טאג זענען מיינע פערדאכטען געווען זעהר נישט קיין קלארע, און אפילו איצט, ווייס איך נאך אויך נישט איבערדעריאמת'ן, וואס פאר א צילען זי האט געהאט בעם הויז, וואס דו זאגסט, אויף ריווערקארט-סקוועער.

— פונוואנען ווייסטו, אז זי איז געווען אין יע־סקוועער?

מאקס איז אומדעצידירט ענטשוויגען געווארען און ווידער אנגעהויבען צו שפרייזען איבער'ן צימער צי קאן ער אלץ זאגען דער ווייב זיינער?

זעלבסטפערשטענדליך! צי איז זי דען נישט איצט — ער אליין?!

ער טאר גארנישט אויסבעהאלטען פון איהר, חוץ מלוכה-סודות, וואס ווערען איהם אמטליך אנפערטרויעט.

אבער דאס איז דאך נישט געווען קיין מלוכה-געהיימניש.

— איך וועל דיר דערצעהלען אלץ פון אנהויב אן, — האט ער א זאג געטון, זעצענדיג זיך לעבען דער פרוי — ווי נאר איך האב זיך דערוואוסט, אז די פאפירען זענען פערשוואונדען געווארען, האט מיר אין קאפ גלייך א קלאפ געטון: לעדי ראלסאן! און אז איך האב זיך דערוואוסט, דאס זי איז אוועק פון שטוב, האב איך זיך תיכף דערמאהנט, וואו איך האב זי בעגעגענט דעם דאזיגען דינסטאג. כל זמן דער סער ראבערט האט פערהערט די דינערשאפט, האב איך גענומען דאס טעלעפאן-בוך, און צווישען די איינוואוינער פון יענעם הויז האב איך געפונען א נאמען פון אן'אויסלענדער: קאטשיאלא, געזאנגס-פראפעסאר.

— קאטשיאלא? גאט מיינער! האט עטעל אויסגערופען — אבער איך קאן דאך איהם זעהר גוט!... דאס איז וויינבי'ס לעהרער!.. א וואוילער אלטער!.. איך האב שוין דיר אוודאי דערצעהלט וועגען איהם!

— מעגליך... אבער איך געדענק עס נישט! אזוי-צי-אזוי, האב איך בעשלאסען צו איהם צוצוגייען און א פרעג צו טון, צי איז ביי איהם צומאל נישט געווען די לעדי ראלסאן. קיין שום אויסטערלישעס איז אין דעם נישט געווען, זאגן נוצען האט עס געקאנט ברענגען. מחמת דעם האב איך זיך געמוזט אפזאגען פון דער צוזאמענטרעפעניש מיט סטאר'ן און קומען צו דער חופה א נישט אנגעטוענער... איך האב געוואוסט, טייערסטע, אז דו וועסט עס מיר מוחל זיין, ווען דו וועסט זיך דערוויסען, הלמאי עס איז מיט מיר אזוי געשעהען... איך האב זיך געזעגענט מיט'ן סער ראבערט, גענומען א טאקסובקע און גלייך אוועקגעפאהרען צום ריווערקארט-סקוועער, צום פראפעסאר קאטשיאלא, מיך האט דארט בעגעגענט אן אלטע איטאליענעריך, וועלכער איך האב גלייך געזאגט, אז איך וויל זעהען די לעדי ראלסאן. מיינע סברות זענען געווען בעגרינדעט, ווייל די אלטע האט זיך צוטומעלט, און ווי זי האט זיך נישט בעמיהט צו אויסדרייען זיך, האב איך עס בולט געזעהען, אז ז' יקאן די לעדי ראלסאן, און אז זי געפינט זיך אין דער וואוינונג פון קאטשיאלא'ן... איך האב אבער נישט געקאנט בגוואלד אריינרייסען זיך איבערעניג, און מאכען א עוויע... די צייט איז דערווייל נישט געשטאנען, און איך האב זיך געמוזט איילען אין דער סינאגאגע... ליידער האב איך אפגעלאזט ד' יטאקסובקע, און קיין אנדערע האב איך פונקט נישט געקאנט געפינען... און דערפאר ווייל מיר איז אויסגעקומען צ וגיין צופוס אין דעם געדיכטען נעבעל האב איך ממילא פערשפעטיגט.. מיר האט זיך אויסגעדוכט, אז איך וועל שוין קיינמאל צו דיר נישט דערגיין... דער נעבעל איז געווען אזא געדיכטער, אז צוויי שריט פון זיך האט מען גארנישט געקאנט זעהען... איך בין אזוי, טאפענדיג און זוכענדיג דעם וועג פאר זיך, ארויפגעקראכען אויף בוימער, אויף פארקאנעס ביז... בו, און דאס איבעריגסטע ווייסטו דאך, טייערסטע.

— ליבער מיינער!.. ס'איז נישט קיין וואונדער, וואס די האסט אויסגעזעהען אזוי אפגעמאטערט...

דאס אפענהערציגע אראפרעדען זיך האט מאקס'ן געגעבען א שטיקעל דערלייכטערונג.

עטעל האט פערטראכטערהייד א פרעג געטון:

— דאס וואס דו האסט מיר געזאגט וועגען דעם פראפעסאר קאטשיאלא איז זעהר מאדנע... צי האט ווינבי געוואוסט, אז ער איז בעקאנט געווען מיט דער לעדי ראלסאן?.. איך רעכען, אז נישט, ווארום, אויב יא, וואלט זי דאך מיר געזאגט.

(פארטזעצונג קומט).

תלמוד-תורה
ביי דער לאדזער יוד. קהלה
איז ראדאגאשטשער ראיאן
איז מודיע, אז אין דער לויפענדער וואך אין די שעה'ן פון 2 – 11 און פון 4 – 7 נ. מ.
וועלען ווייטער אנגענומען ווערען צום נייעם לעהר-יאהר יונגלעך אין עלטער ביז 7 יאהר איינשליסליך
די איינשרייבונגען וועלען פארקומען אין לאקאל פון דער ת"ת גאפלאנסקא 26.
צו די איינשרייבונגען מוזען זיך מעלדען פערזענליך די עלטערן מיט די קינדער מיט געהעריגע פערזענליכע דאקומענטען.

מעדכען-גימנאזיום
מיט פולער רעכט פון רעגירונגס-שולען (מאטע-נאריע A)
פון מאריע האכשטיין
וואלטשאנסקא 23, טעל. 214-27
די איינשרייבונגען פון נייע שילערינס קומט פאר טעגליך.
ביים גימנאזיום ווערט געעפענט א קלאס Ao פאר קינדער פון $5\frac{1}{2}$ יאהר.

Dr. med. H. LAJCHTER
צאהן-כירורג
זשעלאנא 9, טעל. 149-66
צוריקגעקעהרט

ד"ר ראבינזאן
פארעמביע
גראנד-פעגסיאנאט
נעהמט אן א גאנצען טאג.

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען
רענטגען-אינסטיטוט
און ערצליך-דענטיסטישער קאבינעט
זגערזשער 17, טעל. 116-33
ד"ר גאלדשטיין-פאלאק אויגען-קראנקה. פון 1–2
ד"ר וויינבערג אינערן, הערץ און לונגען פון 1–2 און פון 6–7
ד"ר יונטמאן נערוועו-קראנקה. פון 12–2
ד"ר מטופעל רענטגען פון 12–2 און 4–6
ד"ר פאפיערני פרויען- און געבורט-הילף פון $11\frac{1}{2}$–1
ד"ר האנטאר כירורגישע קראנקה. פון 5–6
ד"ר ראקאווסקי נאז, האלז און אויערן-קר פון 10–11, 2–3 און פון 6–7
ד"ר ראזענצווייג קינדער-קראנקהייטען פון 11–12 און פון 4–5
ד"ר רוזשאנער הויט- און געשלעכטס-קר. פון 1–2
נ. ראזעם צאהן-ארצט פון 9–1
א. גראדזענטשיק צאהן-ארצט פון 3–7
צאהן-היילונג, פלאמבירונגען, קראנען, טאטען א.א.וו. ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען א רענטגען-אינסטיטוט. — היילונג פון הויט-קראנקהייט פון קאפ (פארך) מיט רענטגען-שטראלען, פאר בעשטראלונג און דורכלייכטונג, קווארץ-לאמפען, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע
אלע מעגליכע אנאליזען.
אימפונגען נעגען שארלאך (שקארלאטין).
די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג
ווזיטען איז שטאט.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.
נאר פאר ווענערישע הויט-קראנקה.
און מענער-שוועכע אנאליזען פון בלוט און אויסטלוס אויף סיפיליס און טריפער.
קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אוראלאגישע און נערווען-קראנקהייטען.
קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער הייל-קאבינעט קאסמעטיק.
— — טעגליך פון 8 פריה ביז 9 אוועגד. — —
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ.
נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
— בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען —
וויזיט 3 זל.

א נייבערערטיגער
אינטעליג. יונגערמאן
זוכט וועלכע עס זאל נישט זיין בעשעפטיגונג יאר חענונג נעהאלט. ערפאהרען ביי טול-שטיין, נארוטאוויטש 31, וו. 10.

א פריויר-נשטאלט
ביליג צפוגעבען אויף זשגאווסקא גאס צוליב נישט קענען פיהרען 2 געשעפטען. צו ערפאהרען שענקעוויטש-גאס 52 ביי א. שניידער.

ס'איז נויטיג
א לערן-יונגע
צו גאלאנטעריע-ארבייט נעגען באלדיגע צאהלונג ביי ש. שפילקא
13 אלטער מארק 13

4 האנד-רענגער-מאשינען
צו 156, 144, 124, און 112 נאדלען פרייזווירדיג שוין צו פערקויפען אין גוטען צושטאנד, נאפיורקאווסקי 23, וו. 10

צו מענער-מאגאזין
פאלטצנם 1. סארט ווערט געזוכט א אויבערמאשינער אנ'אונטערמאשינער, אנ'אויספרעסער און א האנד-נייהער ביי לאנדסבערג, פאלודניאווא 42. 1897

צו פערקויפען!
אויף גינסטיגע בעדינגונגען אנ'אבערלאך. 2 פאדימדיגע מאשין. צו ערפאהרען שרודמיעכקא 56 וו. 4

Dr. med.
W. Eychner
גינעקאלאג-אקושער
זגערזשער 11
טעלעפאן 72–134
נעמט אן פון 3–4 נאכמ. און פון 7–9 אוועגד

א וואוינונג
פון 2 שטובען מיט א קוך אין א בעסער הויז, פאבריס ארער ווילדע אין וועלכער כ'חעל אונבערנעמען זעמטל. נאפראווערעס א"ם פעכטאן ביי וואסערלייטונג, עלעקטר. אינ סטאלאציע, צענטר. בעהייצונג א.א.וו. פון זאפארט גזוכט. מאנוגשואק זשעלאנא 44.

צו פערקויפען
א ניי הויז מיט 10 שטובען צוגענגליכער פרייז. צו ערפאהרען ביי וואליצקי דרעווגאווסקא 33.
מעקלערס געוואונשען.

ס'ווערט געזוכט א
האנד שפולעריז
צו ווענדען זיך אגראדאווא 5, שמולעוויטש

כ'וועל נעהמען
איינע אדער צוויי פרויען אויף צו וואוינען. ווכאדניע 50, וו. 31

אנ'אבערלאך-נייהערין
ווערט פון זאפארט געזוכט ביי זעלצער קילינסקיעגא 36/38

ס'ווערען געזוכט
האנטנייערינס
צו דאמען-קאנפעקציע מעלדען זיך וואלבארסקא 18, ביי נוגצל.

גרויס געוועלב
פון באלד איבערצוגעבען. צו ערפאהרען קאנסטאנטינער 77 אין דער וואצארניע.

א קוואליפיצירטע
טרייבערקע
ווערט געזוכט ביי ניימאן, פולנאצנא 10

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צוריקגעקעהרט
צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוועכע. אלע ארט אנאליזען, עלקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.
נעמט אן פון 8–2 און פון 5–9 אוועגד.
בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען.

Dr. med. J. LUBICZ
כירורג-ארטאפעד
פאלודניאווא 9, טעל. 183-17
צוריקגעקעהרט
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער
אייגענע פראצאווניע פון זעטטליכע ארטאפעדישע אפאראטען ווי: תקלאדקעס אויף פ'אטפוסען, קינסטליכע הענד און פיס, גארטעלען א. ז. וו.
נעמט אן פון 2.30 ביז 4.30 נאכמיטאג.

Dr. M. Lerner
קינדער-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
זאכאדניא 64, טעל. 113-09
נעהמט אן פון 3–5 נאכמיטאג. 4279

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
נעמט אן פון 8–11 און פון 5–9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9–1 פארמ.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

DR. MED.
Józef Imich
ספעציאליסט פון אויערן, נאז, האלז און קעהל-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
מאניושקי 1, טעלעפאן 209-97.
נעהמט אן פון 1–2 און פון 5–7 נאכמ.

Dr. med.
I. Grynberg
אינערליכע קראנקהייטען ספעצ. פאר הארץ
צוריקגעקעהרט
CEGIELNIANA 17 צעגעלניאנא
Telefon 174-15 טעלעפאן

DR. MED.
Jerzy SUDYA
ספעציאל-ארצט פאר אקושער- און פרויען-קראנקהייטען
ZIELONA 30 זשעלאנא
טעלעפאן 115-27
נעמט אן פון 5 ביז 7 נאכמיטאג.

Bata

פאר דער שול-יוגענד

8·90

מאדעל 265-05

בעקוועהמע האלב קינדער-שיך אויס לאק אדער באקס מיט ווייכע לעדערנע זוילען און נידריגען אבצאס.

14·90

מאדיל 2642-05

פראקטישע האלב-שיך אויס ברוינען באקס. בעקוועהם און דויערהאפט. געאייגנעט פאר'ן טעגליכען געברויך און אויף שבת.

19·90

מאָדעל 1634-22

עלעגאנטע און בעקוועהמע האלב-שיך פון ברוינען באקס מיט א שטארקע לעדערנע זויל און גומענע אבצאסען.

16·90

מאָדעל 3672-22

פאר שול-יוגענד געשנירטע שיך פון קאלב-באקס. שטארקע זוילען און גומענע אבצאסען

קלאנג-קינא-טעאטער

ZACHĘTA

26 זגערזשער 26

היינט און וויטערע טעג!

פרעכטיגער 100-פראצענטיגער קלאנג-פילם

מעדעל פון מאנטפארנאס

אין דער הויפט-ראלע:

Gertrude Lawrence

אויסערן פראגראם: קלאנג-צונאבע

נעכסטער פראגראם:

„אינזעל פון דערטרונקענע הערצער"

אנהויב אין געוו. טעג 5 נאכמ. שבת, זונטאג 3 נאכמיטאג. דער זאל ווערט מעכאניש ווענטילירט

מעבעל

שלאף-צימער, עס-צימער, קינדער-צימער, קאמפלעטע איינריכטונגען, ווי אויך איינצעלנע שטיק

אין א גרויסען אויסוואהל צו ביליגע פרייזען פון דער בעוואוסטער מעכאנישער טישלעריי

שופמאן און קאמפ. וואסכאדניא 64 וואסכאדניא 64

ווי אויך ביי עפשטיין, נארוטאָוויטשא 18

Szkoła Przemysłowa

T-wa Szerzenia Oświaty i Wiedzy Technicznej wśród Żydów

w Łodzi, Pomorska 46

TELEFON 163-80

אפטיילונגען: מעכאנישער, עלעקטראטעכנישער און וועבעריי.

איינשרייבונגען פון קאנדידאטען אין 1-טער קלאס נעמט אן די קאנצעלאריע פון דער שולע יעדען טאג פון 10—14 פארמיטאג.

„SANATO"

כירורגיש-וועכנעריז-אנשטאלט

אגראדאווא 10, טעל. 213-57

1-טע און 2-טע קלאס

גינעקאלאגיש-וועכנעריז-אבטיילונג

ד"ר מעד. ש. איינער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מעד רייטלער-סוריאנסקא ד"ר מעד. וו. אייכנער

פרייז פון א געבורט

אין 2-טען קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען

200 זל.

אויפזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פאלאכאוו

כירורגישע אפטיילונג פון ד"ר מעד. מ. קאנטאר

עמפפאנגס-שעה'ן פון 1 ביז 2 נאכמיטאג.

אויגען-אפטיילונג פון ד"ר מעד. י. קראוש

עמפפאנגס-שעה'ן פון 11 ביז 12 נאכמיטאג.

זיכערע הילף און א רפואה

אהן א אפעראציע, אן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיפטונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פיס

פערלאזט אייך נישט, וויל דער ווינקעל-בראך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאפ, אדער אזוי ווי א וואסער-קאן און עס פאלט אריין אין דעם בוים און דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטערבליך. ספעציעל גומענע האל-באנדאזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראפעסארען מיט מיינע בע-האנדלונג און פון דייטשען פראפעסאר

דאקטאר בראכורעטוינג בעווייזען ווכער דעם שוערסטען און געפעהרליכסטען ברוך. אויך פאר הויקערס לייטונגען מיט הייל-גארסעטען און אפאראטען פאר פערקרומטע פיס און פלאטס-פוס ספעציעלע איינלאגען אין די שיך. קינסטליכע גומענע פיס און הענד, גומענע זאקען פאר די גרעסטע קראנקע אדערן.

עמפפאנגט פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אוונט.

ארטאפעדישע אנשטאלט

Specialist J. RAPAPORT Ortoped

von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,

tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונ-בעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזי-טעטס-פראפעסארען: פראפ. ד"ר בארא‍נטש, פראפ. דר. י. מא-רישלער, פראפ. ד"ר בר. קיעלאנאווסקי און אויך אנדערע.

מיר נעהמען אויך אן טערוינבערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.

דעם ה, ספעציאליסט י. ראפאפארט, וואוינהאפט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10 דריק איך אויס מיין דאנקבארקייט פאר איינהאלטען מיר די זעהר שווערע ברוך-ראפטור אנ'ערך 25 יאהר האב איך געליטען פון שטענדיגע וועהטאג-אטאקען און הענט, א דאנקדאם גרויסען ספעציאליסט בין איך פריי פון ליידען און פעהיג צו דער ארבייט. דערמיט דריק איך אויס איהם מיין הארציגסטע דאנקבארקייט.

Tema Rozenblum.

Gimnazjum Żeńskie T-wa „KULTURA"

ul. PIOTRKOWSKA 85.

Zapisy przyjmuje sekretarjat codziennie od godz. 10-ej do 2-giej po południu w lokulu szkoły ul. Piotrkowska 85.

Zajęcia i egzeminy wstępne rozpoczną się w dniu 2. września rb.

Od 1. października r. b. zostaje gimnazjum przeniesione do nowego lokalu przystosowanego do wymagań higgieny z obszernym ogrodem i boiskiem przy Wólczańskiej 123. Uruchom. zostaną klasy przygotowawcze I, II i III

Opłaty szkolne niskie pozostają niezmienione.

Urzędnicy państwowi płacą za dzieci do kl. 5-ej włącznie 15.— zł. od 6-ej do 8-ej włącznie 20.— zł. miesięcznie.

ס'ווערט געזוכט

אין שולען פראקט. 1-קלאסיגער

גמרא מלמד

אין די 7-קלאסיגע מענער-שולע און חדר האצענגעלזאו נחומאב נארלודקא 8, (ביי גאוואמיעסקא שפרעכשטונדען פון 12 ביז 2 נ. מ.

GIMNAZJUM ŻEŃSKIE

Józefa ABA

z prawami gimnazjów państwowych

w Łodzi, Zielona 10, tel. 122-12.

איינשרייבונגען פון ניי-אריינטרעטענדע שילערינס נעמט אן דער סעקרעטאריאט פון גימנאזיום פון 10 פריה ביז 13 נאכמיטאג.

Dyrektor (—) J. AB.

מאטארען

עלעקטרישע נייע און געניצטע, ביליגסטע קוועלע.

רעפעראטור-ווערקשטעלען

בוי פון קאלעקטארען און אויפרודערער.

עלעקטרישע אינסטאלאציעס פון אלע סארט

Reklamy NEONOWE.

Inż. J. REICHER i S-ka, Południowa 28, tel. 21-000

אכטונג, פאבריקאנטען!

קויהלען-בירשטען

צו עלעקטרישע

מאטארען און דינאמאס

פון די בעסטע סארטען גראפיט און בראנז פאבריצירט צו די ביליגסטע פרייזען.

ספעציאליסט פאר דינאמא-מאשינען.

נייע איינריכטונגען און רעפאראטורען.

בוי פון ביליגע קאלעקטארן, לאנגיעהר. אויסלענד. פראקטיק סאלידע און פינקטליכע בעהאנדלונג. בימע זיך איבערצייגען.

ישראל מיללער דיפלאמירטער עלעקטראטעכנ.

(פריהער ציגעל-גאס 9) **Śródmiejska 26** 4607

א גרויס געוועלב

מיט טעכנישע ארטיקלען גוט איינגעפיהרט און רעקלאמירט אין צענטרום שטאט אין א בעלעבטער סוחרישער געגענד צוליב אבריזע ביליג איבערצוגעבן. מיט אדער אהן סחורה. אפערטען אונטער „999" אין אדמיניסטראציע.

Dr. med. G. GERSZTAJN

ספעציאל-ארצט פאר אויגען-קראנקהייט

צוריקגעקעהרט

טראגוטא 12, טעל. 175-10.

נעהמט אן פון 11—1 און פון 7—8 אוו. 4157

Dr. Z. Rakowski

פאר אויערן-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקהייטען

9 קאנסטאנטינער 9 טעלעפאן 127-81

שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך א אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10 — 11 און פון 5 —

SKLEP

do odnajęcia w starym domu nadaje się na magazyn obuwia lub fryzjernię w dobrym punkcie. Przędzalniana 84, S. Rodzik

Dr. MED. H. LUBICZ

ספ. פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנק.

צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 13-142

עמפפאנגס-שעה'ן 8—10, 12—2, און 5—8, זונטאג און יו"ט 9—1, פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל.

אנאנסען-פרייז

פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב יו"ט—24 גר. אין דער זייט 8 שפאלטען

אך טעקסט—40 „ „ „ „ „ 60— „ „ „ „ 4 „

נאכ'ן טעקסט—12 „ „ „ „ „ 18— „ „ „ „ 8 „

פאר א מילימעטער-שורה:

אויסער דער שטאט 50 פראצ. טייערער. אויסל. 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען—10 גר. א ווארט

אבאנעמענטס-פרייז:

אין לאדז — 5 זל. א חודש מיט צושטעלען א היים. אויף דער פראווינץ 6 זל. א חודש; אין אויסלאנד — 8 זל.

פאר'ן אינהאלט און טערמינען פון די אנאנסען איז די פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Zilberberg. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman

Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.